

BELGIJOS KARALIUS PASIDAVĖ VOKIEČIAMS

MINISTERIŲ KABINETAS PAŠALINO
JĮ NUO SOSTOBelgai kovos ir toliau kartu su
sąjungininkais

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 28. — Karaliui Leopoldui atimtas sostas — kalbėdamas per radiją pareiškė Belgijos premjeras Hubert Pierlot antradienį.

Belgijos kabinetas painformavo Leopoldą, kad jis atmeta jo kapituliaciją ir kovos su sąjungininkais. Kabinetas nutarė mobilizuoti belgus Francuzijoje.

Premjeras Pierlot įspėjo, kad visi Belgijos valdininkai palikuosiuoju nuo ištikimumo priesaikos, duotos karaliui, ir kad išsivadė paties karaliaus. Šitas pareiškimas faktinai reiškia, kad kabinetas atėmė Leopoldui sostą.

Manoma, Leopoldas pasidavęs vokiečiams todėl, kad Hitleris prižadėjęs palkinti jam sostą už kapituliaciją.

Vėlesni pranešimai rodo, jogei Leopoldo kapituliacija buvo aršesnis, ne kad pirmosios žinios skelbė: susitaręs su vokiečiais, Leopoldas praleido nacių per belgų pozicijas ir šie užpuolė britus ir francuzus iš užnugario visai netikėtai.

PARYŽIUS, Francuzija, gegužės 28. — Belgijos karalius Leopoldas, vyriausias belgų armijos vadas, pasidavė su savo kariuomene vokiečiams. Belgų pasidavimas pastatė didžiausią pavojų sąjungininkų, britų ir francuzų, armijai, kuri kariauja Belgijoje.

Belgų ir vokiečių kautynės paliovė 5 val. antradienio rytą. Visas sąjungininkų armijos kairysis sparnas, kovojęs vokiečių veržimuisi prie Anglijos Kanalo ir prie uosto Dunkirk, svarbiausios sąjungininkų bazės šaurėje, žuvo. Tą sparną sudarė belgų armija.

Francuzijos premjeras Reynaud, pranešdamas apie karaliaus Leopoldo pasidavimą, pareiškė, kad Leopoldas nutarė pasiduoti neparitęs su sąjungininkais ir net neįspėjęs apie pasidavimą francuzų generolų Blanchard, sąjungininkų armijai.

Belgijos parlamento delegacija Paryžiuje paskelbė pareiškimą, kuris atmeta pasidavimą ir vadina jį Belgijos gėda. Delegacija atsisaukė į visus belgus, esančius Francuzijoje, prašymu skubintis sąjungininkams pagalbon.

Premjeras Reynaud, kalbėdamas toliau pareiškė: Mes žinojome, kad tamsios dienos ateis. Jos atėjo... Tačiau mūsų pasitikėjimas pergalia pasilieka. Mes atsilauksim. Mes laimėsime, nes atsilauksime.

SAJUNGININKAI KARIAUJA
BELGIJOJE

PARYŽIUS, Francuzija, gegužės 28. — Francuzijos karo vadovybė antradienio rytą išleido komunikatą. Jis sako: Karo padėtis netikėtai apsikinta todėl, kad Belgijos karalius su savo armija kapituliacavo. Sąjungininkų jėgos priėmė naują padėtį ir kariauja toliau. Nėra nieko svarbaus pranešti iš kitų frontų.

Atsakingas kariuomenės atstovas pripažino, kad belgų pasidavimas pastatė sąjungininkus Belgijoje sunkioj aplinkumoj. Šitas atstovas patvirtino premjero Reynaud pareiškimą, kad Belgijos karalius pasidavė sitikėjimui.

BELGIJOS PARLAMENTO DELEGACIJA
ATMETĖ KAPITULIACIJĄ

PARYŽIUS, Francuzija, gegužės 28. — Belgijos parlamento delegacija išleido pareiškimą ryšium su karaliaus Leopoldo įsakymu belgų armijai pasiduoti. Delegacija sako, kad karaliaus pasidavimas yra gėda šaliai ir kad belgai nepriima šito įsakymo.

Delegacijos pareiškimas kalba: "Mes nepriimame įsakymo. Mes norime tęsti karą kartu su sąjungininkais iki galutinio laimėjimo. Mes kviečiame visus belgus Francuzijos skubintis sąjungininkams pagalbon."

Chicago ir apylinkėse federalio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Debesuota; vėsu; lengvi ir vidutinio stiprumo šiaurės ir šiaurės rytų vėjai; saulė teka 5:19 v. r., leidžiasi 8:15 v. v.

SKOTIJA. — Gresiant Anglijai nacių įsiveržimo pavojui, skotai pila smiltis į maišus, kurie bus vartojami fortifikacijoms "kur nors Anglijoje."
(Photo iš Londono New Yorkan via Clipper).

VOKIEČIAI SVEIKINA LEOPOLDO
KAPITULIACIJĄ

BERLYNAS, Vokietija, geg. 28. — Nacių antradienį sveikino Belgijos karaliaus Leopoldo kapituliaciją. Jie akcentavo, kad belgų pasidavimas yra ženklas, jogei sugriuvę sąjungininkų atsparumas Belgijoje.

Hitlerio štabo patalpos išleido pareiškimą, kad Leopoldas pasidavė vokiečiams besąlygiškai ir kad pasidavimas liečia pusę milijono karių. Pats Leopoldas prašęs mušų paliaubų su vokiečiais ir priėmęs vokiečių reikalavimą pasiduoti besąlyginiai.

Vėl'au išleistas kitas pranešimas sako, kad Leopoldas nutaręs pasiduoti vokiečiams prieš ministerių kabineto daugumos nusistatymą.

Nacių pareiškimu, Leopoldas gausias pilį gyventi Belgijoje ir Vokietijos kariuomenė saugosianti jo asmenį.

450,000 SAJUNGININKŲ KONCENTRUOJAMA
OFENSYVUI

BERNE, Šveicarija, geg. 28. — Čia gaunami pranešimai taip iš sąjungininkų, taip iš vokiečių pusės, kad Francuzijos kariuomenės vadas, gen. Weygand, koncentruoja 30 divizijų kontrofensyvui prieš vokiečius.

Vienoj sąjungininkų divizijoje priskaitoma nuo 15,000 iki 18,000 karių. Taigi koncentruojama tarp 450,000 ir 600,000 karių.

Ši kariuomenė koncentruojama į pietus nuo Aisne upės, Rethel srity. Ofensyvo tikslas esąs išgelbėti sąjungininkų armiją Lille srity. Kalbama, ofensyvas turis prasidėti ne vėliau, kaip į 36 valandas.

Pašalino Lindberghą iš organizacijos

PARYŽIUS, Francuzija, gegužės 28. — Čia yra organizacija, kuri vadinasi Lafayette Eskadrile. Ji susidaro iš amerikiečių savanorių, 1914-18 metais kariavusių francuzų aviacijoje.

Kai Charles Lindbergh 1927 metais perskrido Atlantą, sukryta organizacija priėmė jį kaip savo garbės narį. Dabar organizacija pašalino pulk. Lindberghą iš narių tarpo.

Francuzai daužo
Reino fortus

BASEL, Šveicarija, geg. 28. — Jau ketvirtą dieną antradienį Francuzijos artilerija bombardavo Vokietijos Siegfriedo linijos fortus pagal Reino upę. Ryšium su šiais veiksmais keliamas klausimas, ar nemėgins francuzai veržtis į Vokietiją per upę.

KARO ŽINIŲ
SĄTRAUKA

LONDONAS, Anglija, geg. 28. — Karaliui Leopoldui kapituliacijos, sąjungininkai Belgijoje yra desperatiškojo padėties. Sąjungininkams gresia sunaikinimas. Premjeras Churchill atsisaukė į Britanijos gyventojus prašymu kovoti su nauja energija.

PARYŽIUS, Francuzija, gegužės 28. — Mūsų pasitikėjimas, kad karą laimėsime, pasilieka nepalaužtas, pareiškė premjeras Reynaud.

PARYŽIUS, Francuzija, gegužės 28. — Karalius Leopoldas prarado sostą, pareiškė per radiją Belgijos premjeras Pierlot.

LONDONAS, Anglija, geg. 28. — Čia kalbama: sąjungininkų, britų ir francuzų, armijai Belgijoje esąs pasirinkimas — pasiduoti vokiečiams arba žūti mušiuose. Ir prieš Britaniją ir Francuziją stovi klausimas: kariauti toliau, ar kapituliuoti ir pražudyti Britanijos ir Francuzijos imperijas?

ROMA, Italija, geg. 28. — Numatoma, kad popiežius ir Mussolinis pasiūlys kariaujančioms šalims taikytis.

Sąjungininkų imperijos arti nelaimės

BERLYNAS, Vokietija, geg. 28. — Štai vokiečių nuomonė apie karą:

500,000 belgų padėjo ginklus. Dabar britų ir francuzų ekspedicija Belgijoje, abiejų šalių geriausia kariuomenė, yra apsupta, ji yra žuvusi sąjungininkams.

Į 18 dienų Vokietija sutriuškino Belgiją ir geriausią Francuzijos ir Britanijos kariuomenę. Lygiai tiek pat laiko vokiečiams ėmė sutriuškinti Lenkiją.

Dvi didžiausios pasaulio imperijos — Britanija ir Francuzija — yra ant pražuties kranto.

Vokiečiai žinojo ko nori, ruošėsi pasiekti ko nori, prisiruošė ir laimi.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

— Sąjungininkų, britų ir francuzų, kariuomenė Belgijoje stengiasi pasiekti pajūrį. Francuzai sako, kad sąjungininkų rankose tebėra Calais, Dunkirk ir kai kurie kiti uostai karo zonoje.

— Francuzijos kariuomenė tęsia atakas Somme upės fronte. Tačiau nežinia, ar tai yra didysis sąjungininkų ofensyvas, pranašaujamas jau keletą dienų.

— Manoma, Belgijos karaliaus Leopoldo kapituliacijos paskatins Mussolinį greičiau šokti į karą.

— Prez. Rooseveltas nominavo 7 asmenų komitetą, kurio užduotis yra koordinuoti krašto apsaugos sustiprinimo darbus. Tie septyni yra: E. R. Stettinius, W. S. Knudsen, Sidney Hillman, C. C. Davis, Ralph Budd, Leon Henderson ir Harriet Elliott.

— Italijos valdžia suvaržė išvažiavimą Britanijos ir Francuzijos piliečių iš Italijos.

TAIKO ATIMTI DARBĄ KOMUNISTAMS IR NACIAMS

REIKALAUJA REGISTRUOTI SVETIMŠALIUS
IR IMTI JŲ PIRSTŲ ŽYMES

WASHINGTON, D. C., geg. 28. — Jungt. Valstijų senatas priėmė bilių, kuris uždraudžia duoti darbą tarpvalstijinėje komercijoje naciams ir komunistams. Jeigu atstovų rumai ta'pgi priims šitą bilių, tai bus uždrausta komunistams ir naciams dirbti praktiškai visose pramonėse, kurios turi ryšių su krašto apsaugos stiprinimu.

Senatas užgrydė kuone taip pat griežtus suvaržymus ir svetimšaliams (nepiliečiams). Tie suvaržymai draudžia samdyti tarpvalstijinėje pramonėje daugiau nei dešimtį nuosimčių svetimšalių (nepiliečių) iš viso samdomų darbininkų kiekio.

RUSIJA BADAUJA

CHICAGO, geg. 28. — "The Chicago Daily News" specialus korespondentas, Leland Stowe, atlanke sovietų Rusiją, rašo apie ją antradienio laidoje.

Rusija pergyvena šiuo laikui, sako jis, alkaniausią laikotarpį nuo 1933 metų bado. 1938 metais derlius Rusijoje buvo prastas. Pernai, 1939 metais, derlius buvo ta'pgi prastas. Šiandien kuone pusė Rusijos provincijų alkana.

Svarsto reikalą
naujų taksų

WASHINGTON, D. C., geg. 28. — Ryšium su prisiruošimais stiprinti krašto apsaugą keliama klausimas, kaip finansuoti ją. Taip kongreso narių, taip valdžios atstovų tarpe, pranešama, stiprėjanti nuomonė, kad bent dalį prašomų krašto apsaugai \$3,000,000,000 teks sukelti naujais taksais, o kitą dalį paskola ar paskolomis.

KLAIPĖDA. — Vokiečių valdžios organai pagaliau leido išvežti į Lietuvą didžiosios "Ryto" spaustuvės Klaipėdoje mašinas ir kitą inventorių. Mašinos pakrautos laisvojoje Klaipėdos uosto zonoje į Lietuvos vagonus. Spaustuvės mašinų dalis gabenama į Vilnių, kita bus palikta Kaune. "Ryto" spaustuvėje, Klaipėdoje, buvo leidžiami trys dienraščiai ("Vakarai", "Lietuvos Keleivis" ir "Baltischer Beobachter") ir spausdamos lietuviškos knygos.

Susitarė dėl naujų
taksų

WASHINGTON, D. C., geg. 28. — Kongreso vadai ir valdžios atstovai susitarė dėl naujų taksų krašto apsaugos stiprinimui finansuoti.

Vienas dalykas. Krašto skola iki šiam laikui buvo nustatyta ribos \$45,000,000,000. Prietas išvadas, kad reikia pakelti krašto skolos ribas iki \$48,000,000,000. Kitas dalykas: susitarta uždėti naujus taksus, kurie duotų karo reikalus tarp \$600,000,000 ir \$700,000,000 kas metai per ateinančius penkerius metus.

Kaip nauji taksai bus paskirstyti, kol kas nepranešta.

RYTOJ—

ATMINIMŲ DIENA
raštinė bus uždaryta
ir Naujienos nešis.
"Naujienu" Adm.

Rumunija ant bedugnės krašto...

(PERSPAUSDINTI DRAUDŽIAMA)

(Tęsinys)

Faktas, jog p. Lupesku pirmo ir suvedė į gan intymų gyvenimą savo dukterėčią su sosto ipėdiniu Mikalojumi. Bet kadangi dukterėčia buvo žydų kilmės, "Geležinė Gvardija" pakėlė nemazą skandalą ir pradėjo šaukti, kad žydai pradeda užkariauti visą karališką dvarą.

Ir noroms nenoroms šie santykiai turėjo būti nutraukti ir sosto ipėdinis pasiliko be nieko...

Kuomet "Geležinė Gvardija" šaukė, kad sosto ipėdinis susigyveno su žydėlkaite, nenorėjo tuo pasakyti, kad ji netiko jam, bet bijojo tos žydėlkaitės įtakos pačiam princui. Ir atėmė, jog "Geležinė Gvardija" yra grynai antisemitinė organizacija, bijojo, kad dvi žydėlkaitės, viena su tėvu, antra su sūnumi, gali turėti labai blogos įtakos karališkam dvarui, kuris patalindamas šiom moterim gali griebtis per daug griežtų priemonių prieš jų antisemitinę organizaciją. Maža to, jau reikia sosto ipėdiniui žaislelio ir tas žaislelis gali į jį visgi turėti kokios nors įtakos, kodėl negali juo būti artima "Geležinės Gvardijos" moteris?

Labai logiškas samprotavimas.

Sakoma, kai kas dargi tvirtina, kad tai istorinis faktas, jog kuomet Napoleonas Bonapartas užėmęs Lenkiją gan savotiškai

St. Miščikas-Ziemys.

ATLEISK

Atleisk, brangioji, kad niekas buvau
Ir tavo nuosirdžius žodžius pamyniau.
Džnai įgėręs prie smuklės griuvau,
Kur tavo širdį skatūsmingą sutryniau...

Praše tu manęs gal šimtą kartų —
"Negerki, brangusai, deginės nuodų"
Sakė širdis nuo skausmo apkarto...
Ir atnešė vargo dienelių juodų.

Bet aš toks bevalis lyg šiol buvau
Ir tavą širdį varščiau lig peiliu.
Ir nusigėręs purvynai griuvau.
Bet šiandien jau eisiu kitokių kelių.

Simaš Lūotė-Svajunas.

Plungė, 1939 m. spalio mėn. 6 d.
Audingieji karo metai

Kad geriau suprastumė šį romaną, tenka truputį grįžti atgal.

Panėfės Lūta tėvas prieš d. d. jį karą buvo paprastas valstybės gelžkelių inžinierius, kuris turėdamas didelį ryšį su įvairiausio plauko rangovais bei pirkliais ir pramonininkais, sudarė šokią tokią sumą pinigų, kuri reikalavo platesnės dirvos, negu kūrė nors banko seifas. Ir todėl, karui užsibaigus, jis apleidžia valstybinę tarnybą įskodamas pelningesnio biznio.

Proga pasitaikė labai puiki. Jis puikiai žinojo kokioje apverktinoje padėtyje yra Rumunijos gelžkelių ir ne šiandien, ryt, valstybės bus priversta pirkti užsienyje vagonų, garvežių ir kitų gelžkelių reikalingų daiktų. Jis pasistengė paveikti tam tikrą skaičių parlamentarų atstovų bei senatorių, kad būtų priimti nauji muitai gelžkelių įvežamai medžiagai tokioje formoje, kad neužsimokėtų pirkti užsienyje, gi pats su dar keliais skubiai statė didelius fabrikus, kurie turėjo netolimoje ateityje aprūpinti valstybinius ir kitus gelžkelių reikalingomis mašinomis, vagonais bei kitais reikmenimis. Kadangi ant gelžkelių feikėnių "Atleisk" daktų muitai buvo žemi, nes aukšti muitai buvo užkrauti tik ant pilnai pagamintų vagonų, garvežių, Malaxa parsigabeno iš Vokietijos atskiras dalis ir savo dirbtuvėse tik susstatydamas, kai kurias menkesnes dalis patį gamindamas.

Aišku, jog greitai gavo valdžios užsakymų ir tie užsakymai jam suteikė tūkstančius milijonų. Šiandien jis skaitosi didžiausias Rumunijos pramonininkas.

Bet šalia Malaxa Rumunijoje buvo dar vienas nemėnėkas pramonininkas, Rumunijos geležies ir plieno karalius Max Auschnitt, vadinamo Resitą geležies konsorsio Titan-Nadrage-Kalan pirmininkas. Šis ne arįj kilmės pramoninkas Auschnitt visgi buvo karalius draugas ir slapas patarėjas. Iškilus Rumunijos paviršium inžinierium Malaxa, Auschnitt pasijuto labai jaukiai, nes grėsė ano konkurencija ir todėl visą darbą, kad galėtų savo patarimais pakenkti Malaxa tikslams.

Malaxa norėjo gauti kitų valdžios užsakymų bet staiga, kada jai rūdėsi, kad užsakymai bus gauti, jie nukrypo į kitą pusę ir Malaxa pasiliko be nieko.

Malaxa daug kenkė jo menka kilmė ir staigus išsokimas bei kitų pavydas. Jis nutarė žut but prasiskverbtį į karališkus rūmus ir tam pasiekti kreipėsi prie p. Lupesku, Karolio meilužės.

Ana sutiko patarpininkauti, bet, aišku, pareikalavo šokių tokio atlyginimo: ji taip pat norėjo savo padėį sustiprinti ir todėl pareikšė, jog turinti antrą seserėčią, labai gražią, bet neturtingą mergaitę, kurią norėtų, kaip gera teta aprūpinti ateičiai.

Ponas Malaxa kaip kartas turėjo taip pat jauną smėną, kuris tarnavo jo įmonėse inžinieriumi. Geresnės progos negalė-

jo būti. Ir išties, netrukus šie du jaunuoliai vaduodamiesi buržuaziais iročiais ir gerai atnindami, jog jų tarpe vedybios nereikia išikimybę vienas kitam, apsidėdė.

Ponas Malaxa buvo įvestas į karališką dvarą ir labai dažnai būvo galima pastebėti jį lošiant kortomis kartu su karaliumi, p. Lupesku ir savo priešu, pramonininku Auschnitt. Abu du priešai lenktyniavosi ku daugiausia pralošti pinigų karaliui arba p. Lupesku (tai savotiška graži forma kyšio išeikimui) ir intriguavo vienas prieš kitą norėdamas kiti kitam pakenkti.

Kadangi Malaxa yra arius ir jo didžiausias medžiagos šaltinis Vokietija, stengėsi karalių paveikti vokiečių naudai ir už tai reikalavo savotišką lengvatą ir globos iš pačio Hitlerio. Maža to, naudodamasis tuo, jog

Auschnitt visgi žydiškos kilmės užsundė ant jo antisemitinę organizaciją "Geležinę Gvardiją", kuri už tam tikrą pinigų sumą pasistengė įrodinėti koks didelis pavojus grėsia tėvynei iš žydiškos kilmės patarėjo karališkuose rumuose.

Maža to, kadangi fašistinė "Geležinės Gvardijos" organizacija taip pat užsiėmė žmonių užmūšinėjimu, ką teisingai patriotiniais sumetimais, p. Malaxa pradėjo derybas su jais norėdamas sužinoti kiek kainuotų tūkstančių ar milijonų lėv tokio Auschnitt nužudymas.

1937 m. kuomet buvo teisiama du šios organizacijos nariai, išėjo aikštėn, jog Malaxa dargi per telefoną pareiškė to laiko "Geležinės Gvardijos" vadui generolui, jog duosias nemažą sumą organizacijos reikalams, jei ana nužudys Auschnitt. Ką atsakė gen. Cantacuzino Grancorulo, kuris tuomet ėjo Gvardijos vado pareigas, nežinia, bet Auschnitt panaudojo šį faktą prieš savo priešą, parodydamas karaliui, jog Malaxa susideda ir nori pinigais paremti karaliaus nekenčiamą organizaciją dargi skatindamas ją žudyti ištikimus jo patarėjus.

Bet aišku, šis vienas faktas negalėjo paveikti Karolį, kuris pats savo laikų naudodėsi ta pačia antisemitine organizacija, kad sumušti savo priešus iš karinės ir visai nėra toks dorybės simbolis, kaip jį kai kas nori pėsti. Ir todėl Auschnitt griebsi kitos priemonės savo priešą paskandinti.

(Bus daugiau)

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Naujai popiežiaus paskirto vyskupo Dr. V. Brizgo konsekracija įvyko gegužės 19 d. Nominavimo būle jau gauta Apaštališkojo Sosto nunciatūroje, Kaune. Numatoma, kad vysk. Brizgas bus paskirtas Kauno arkivyskupijos tribunolo oficialu (bažnytinio teismo pirmininku).

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Valandos nuo 10:00 v. r. iki 5 v. popiet
Nuo 6 iki 9 vak.,
Tret. ir Penkt. nuo 12 iki 5 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. ir Sekm. pagal sutartį

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas
Jūsų garantavimas.
Optometrical Akijų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti prastai galvos skaudėjimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karstį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priengia teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivios akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas' Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residencijos Telefonas BEVERLY 8244
Jeigu neatšilepia, saukite BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3100
VALANDOS: Nuo 11 iki 12. 2 ir 4 ir 7 iki 9.

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. Simkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinų Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
A. ir T. Keturadienį, Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 vak. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6731
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniskas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir knokius elektrikos prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1031 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 vak. kiekvieną dieną, išskyrant šeštadienį vakare ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110
Residencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos
CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS

Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandų dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos.

Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.

Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2

Namų ofisas—3323 So. Halsted St.

Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818

Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais — pagal sutartį.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.

Room 1230

Ofiso tel. CENTRAL 1824

Namų Tel.—Hyde Park 3395

CHARLES E. ZEKAS

Attorney-at-Law

Chicago, Illinois

SUITE 1701

11 SO. LEXINGTON STREET

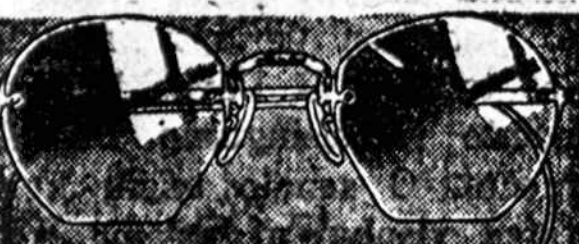
Randolph 0331

Naujoji vietoj

OFFICE

7019 S. ARLESIAN AVE.

Hemlock 1940

Akiniai visokių madų, pritaikyti
akims su pilna garantija už
\$2.45 ir aukščiau. Atitaiso žmo-
gų regėjimą ir prastai daig
visokių nesmagumų.

Sulaužyti akiniai sutaisomi už
nužemintą kainą, kaip, nauji
tempeliai 50c, sulaužyti stiklai
\$1.00 ir aukščiau. Egzaminavi-
mas akių veltun.

Dr. Karolis Nūrkat-Nūrkaitis,
randasi didžiulėje Jos. F. Budri-
ko krautuvėje kožna diena ir
nedėlioję iki 4 val. po pietų.

JOS. F. BUDRIK

Furniture House

3409-11 S. HALSTED ST.

Tel. Yards 2151

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue

Telefonas PORTSMOUTH 9022

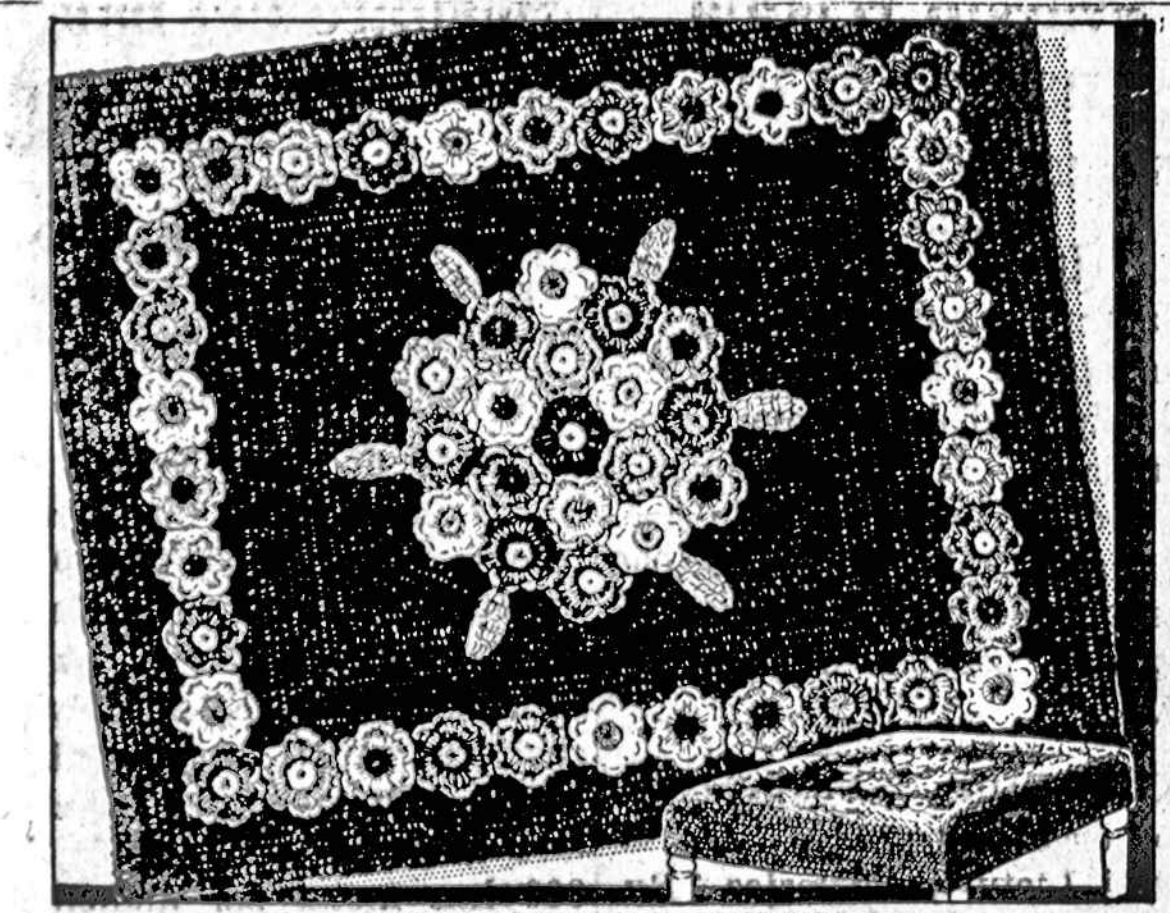
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių, mainų,
daug dulkų šimta Perkant \$7.65

5 tonas ar daugiau

PETROLEUM CARBON COKE \$7.75

Perkant 5 tonas ar daugiau Tonas

Sales Tax ekstra.

CROCHETED ACCESSORIES PATTERN 2400

No. 2400 — Megstas kilimėlis.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2400

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

IŠ LIETUVOS

MEILĖ, PAVYDAS, TURTO TROŠKIMAS, MIRTIS IR AMŽINAS KALĖJIMAS

IS TEISMO SALES

(Tęsinys)

Noreikai jau sėdint kalėjime buvo iškelta versija, kad atsiradę tikrieji kaltininkai Vencuktonių nužudytajai. Tie plėšikai pakliuvę kalėjimui už kitus nusikaltimus ir savo draugams Alytaus ar Kauno kalėjime pasipasakojo, kad prie Ziežemarių nužudė ir apipiešė ameriką su žmona.

Zinoma, prokuroras paliepė tardytojui šias aplinkybes patikrinti.

Buvo ištardyti tų versijų autoriai ir tariamieji Vencuktonių nužudytajai, bet versija nepasitvirtino, buvo paremta gandai. Taigi ta versija Noreikai nė kiek nepriartino laisvės.

Prokuratura be ko kita nepatikėjo šia versija dar ir dėl to, kad Noreikos byloje buvo liudytojas (Virganavičius), kuriam prieš Vencuktonių nužudymą buvęs įkeitęs revolverį už 30 Lt paskolos, bet paskui greit atsiėmęs.

Su Noreikos revolveriu buvo neaiškumų. Vencuktoniai nušauti geru revolveriu, o pas Noreiką jaus revolveris visais surūdijęs, jaus dvejus metus nešaudomas; revolveriui laikyti Noreika turėjo ir leidimą.

Manoma, kad Noreika galėjęs turėti du revolverius — vieną policijai suklaidinti, o antrą įvykdė nusikaltimą ir kažkur paslėpė jį.

Be Noreika surado kitą kabinuką, kurio pagalbą jo byla, teismų jau baigiama užmiršti, ir pradėjo judėti.

Sena meilė ir alibi

Noreika sau tarė: mano by-

loje labai svarbiu liudytoju yra buvusi mano mylimoji Ona Mažuolytė. Tada ji ant manęs paskui, kam aš ją myliojau, o paskui apvyliu. Ji man keršijo ir tyčia nesakė, kad aš Vencuktonių nužudymo naktį sa ją praleidau toli nuo Vencuktonių gyvenamos vietos Kleiškių km. Tada ji užsigynė manęs, užsigynė, gal but, nenorėdama viešai pasisakyti, jog su manim per naktį miške išbuvęs. Bet dabar jos meilė man turėjo atvesti, ji ištekėjo už kito vyro, dabar ji ponio Babaitienės liudyti neteisingai, o tada mano nusikaltimas, mano byla atrodo kitoj šviesoje, tada teismas turės mano bylą persvarstyti.

Ir pradėjo Noreika rašyti skundus prokurorui tvirtindamas, kad Mažuolytė melaginė liudytoja ir už tai turinti būti patraukta teisei.

Bet ir šio Noreikos balso apygardos teismo prokuratura nenorėjo klausyti. Ar maža yra atsitikimų, kai nubausti nusikaltėliai sugalvoja visokių versijų, papirka kitus, kurie ant savęs prisiima nusikaltimą. Juk modernioji kriminalologija ir šiaip netiki žmogumi, sakantį, kad jis tą ir tą nusikaltimą padarė, jei to prisipažinimo nepatvirtina bylos aplinkybės, jei kitais analitiniais tyrimo metodais negalima to nusikaltimo įrodyti.

Be to, kaip žmonės pažiūrėtų į tokį teismo darbą, jei teismas, pasirėmęs melagiu liudytoju, žmogų pasmerktų visą amžių kalėti, moraliskai ir fiziškai jį sunaikinti.

Ir apygardos teismo prokuratura Noreikos skundus Ma-

NAUJIENŲ-ACME Telephone COLUMBIA, MO. — La-zelle Swenson, kuri buvo išrinkta karalaite mokslo užbaigimo ceremonijoms Stephens kolegijoje.

žuolytė-Babaitienę patraukti tieson už melagingą liudijimą atmėta. Tačiau

Noreika nenusileidžia.

Apygardos teismo prokuroro nutarimą jis apskundžia Ape-liacinis Rumams. Rumai ilgai svarstė Noreikos bylos ape-liacinį skundą (rezoliucija bu-vo paskelbta po penkiolikos dienų skundą išnagrinėjus), jie atidžiai patikrina ir dabar Noreikos skundą. Rumai nutaria apygardos teismo prokuroro nutarimą panaikinti ir paliepti padaryti tardymą. Ir nuo to momento

pagudėjo Noreikos byla

Apygardos teismo prokuroras pavedė vienam gabiam tar-dytojui padaryti tardymą, remiantis Noreikos skundu, patikrinti skunde nurodomus faktus.

Prasidėjo stropiausias tardy-mas.

Tardytojas pirmiausiai išstu-dijavo pirmąją Noreikos bylą, o paskui pradėjo tardyti liu-dytojus.

Matininkas matavo laukus ir miškus

Kadangi labai svarbu buvo nustatyti, ar Noreika galėjo per trumpą laiką iš Paukšte-liškių nueiti į Kleiškius, tai tardytojas pakvietė matininką atstumui išmatuoti.

Mažuolytė-Babaitienė dabar tardoma vėl nerimavo, bet sakė, kad tą naktį ji su Noreika miške ant kelmo išsėdėjus.

Tardytojas nusistatė surasti ir tą nepaprastą kelmą, ant kurio Noreika pelkės...

Mažuolytės tėvai gyveno Pi-liakalnio km., ukštadvario vals., ten pat yra miškas, o ja-me turėjo būti nelemtas kel-mas.

I tą miškelį iš kalėjimo bu-vo atgabentas Noreika ir tar-dytojas jam paliepė surasti tą kelmą.

Mat, buvo galima manyti, kad Noreika kelmą išgalvoja. Kalmys Noreika ėjo į mišką pirmą, šalia tardytojas su ma-tininku, paskui stipri sargyba.

Noreikai buvo pasakyta: eik ir neatsisuk, o jei atsisuksi, tai tuojau bus nutrauktas tardy-mas ir Mažuolytės byla baig-ta. Tai Noreikai įsakytą todėl, kad jam kas neparodytų iš ša-lies ženklų ar žodžių nežle-beltų.

Nors seniai Noreika tame miške vaikštinėjo, jau daug medžių čia iškiršta, bet jis at-ėjo į kalbamą vietą ir parodė kelmą.

Po to Noreika buvo pašalin-tas, o pašaukta Mažuolytė, nes norėta ištišti, ar tikrai Mažu-olytė prieš kurį laiką ant to kel-mo su Noreika sėdėjo.

Ir Mažuolytė-Babaitienė nu-rodė tą patį kelmą.

Noreika su Mažuolyte vėl susitinka prie to paties kelmo

Tardytojas, norėdamas pa-stebėti, kokią išpuolį Noreikai padarytų susitikimas su Ma-žuolyte ir gal ta proga paaiškė-tų kokia byla svarbi psicholo-ginė aplinkybė, paklausė Ma-žuolytę, ar ji nenorėtų prie to kelmo pasimatyti su Noreika.

Mažuolytė sutiko pasimatyti su Noreika. Į tą vietą tuojau sargybinių buvo atvestas No-reika.

Prie kelmo Noreika susitiko su Mažuolyte.

Noreika paklausė: "Onyte, ar ilgai tą naktį mudu ant to kel-mo sėdėjome?"

Mažuolytė atsakė: "Sėdėjome per naktį iki ryto!" ir pradėjo smarkiai verkti.

Tardytojas surinko ir dau-giau įrodymų, kad Mažuolytė teisme, sprendžiant Noreikos bylą, liudijo neteisingai ir ją patraukė tieson.

Prokuroro padėjėjas surašė kaltinamąjį aktą, o aną dieną Kauno apygardos teisme buvo sprendžiama Mažuolytės byla. Kaltinamoji nuolat verkia, išsišėlėjusi. Gaila Noreikos, bet bijo ir pati pakliuti į ka-lėjimą.

Teismas ištardo apie dešimt liudytojų, jų tarpe ir Noreika, kaip nukentėjusį. Liudytojai iššaukti ir du tardytojai.

Baigus tardymą, prokuroro padėjėjas turėjo kaltinti Ma-žuolytę, bet... jis veik atsisakė kaltinti.

Apygardos teismas Mažu-olytę išteisino. Bet apygardos teismo prokuroras buvo atme-tęs ir Noreikos skundą.

Noreika nenurimsta ir da-bar: jis laukia apygardos tei-mo sprendimo motyvų ir duo-sią apeliaciją Rumams, pas-kui dar lieka Vyr. tribunolas.

Taigi, ši didelė ir paini byla yra tik įpusėjusi ir ku-jai baig-sis sunku atspėti.

Bet žmonių priežodis sako: plačios durys į kalėjimą įeiti, siauros išeiti. "L. U."

VILNIUS. — Darbo Rumų Vilniaus skyrius apima vis pla-tesnes sritis. Įsteigta Darbo Rumų biure raštinės tarnauto-jai darbininkams nemokamai rašo reikalingus prašymus ir teikia patarnavimus, o trys ad-vokatai duoda teisinius patari-mus, o reikale ir teisme atsto-vauja darbininkų interesus. Žmonės Vilniuje buvo pripratę, kad jų reikalais niekas nesiru-pina, tad dabar labai gausiai glaudžiasi prie Darbo Rumų.

Miesto centre įsteigtas darb. kultūrinis klubas su skaitykla ir biblioteka, kur laisvu laiku gausiai renkasi darbininkai dy-kai laikraščių pasiskaityti, pa-diskusuoti, o lietuviškai dar ne-mokantieji — pasipraktikuoti kalbos. Prie klubo suorganizuo-tas darbininkų choras, į kurį įstojo daug darbininkų net lie-tuviškai nemokančių. Tačiau visi taip uoliai mokosi, kad ne-trukus choras pasirodys viešai ir tvirtinama, kad bus vienas iš stipresnių Vilniaus chorų.

Čiap darbininkų sportą anks-čiau čia niekas ir supratimo ne-turėjo. Įsteigtas sporto sekcija, radosi daug puikių atletų ir vil-niečiai darbininkai žada ilgai netrukus parodyti, kad ir jie nenori atsilikti. Kitas toks dar-bininkų klubas jau įsteigtas Naujojoje Vėnioje ir čia taip pat steigiamas choras ir spor-to sekcija. Pačiame Vilniuje taip pat dar bus įsteigtas prie-miesčiuose trečias ir ketvirtas kultūrinis klubas, nes darbinin-kams rodant tokį gyvą kultūri-nių gyvenimų susidomėjimą, Darbo Rumai nori, kad visiems darbo rajonams būtų tokie kul-tūros centrai prieinami.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

ŠITA DEGTINĖ TURI ŠILKINĮ SKONI... JI MAN PATINKA

TAIP, KESSLER'S PRIVATE BLEND, MANO DRAUGE, YRA GERESNI GERTI!

Bandyk šiandien

KESSLER'S AMERIKOS DIDŽIAUSIA DEGTINĖS VERTYBĖ

KESSLER'S PRIVATE BLEND—A BLENDED WHISKEY. 75% Neutral Spirits distilled from Grain. 90 Proof. Julius Kessler Distilling Co., Inc., Lawrenceburg, Ind.

BALSO LAVINIMAS IR PRIRENGIMAS. MOKINIMAS KALBŲ: ITALISKAI, FRANCŪZISKAI, VOKISKAI IR RUSISKAI. AMERICAN OPERA COMPANY.

MADAME DEL PREDA
LEONARDAS BRUNVALDS
3171 N. Clark Street
Šaukite dėl kainų BUCKINGHAM 6707

Birželio 2 d., 1940—WOMAN'S CLUB THEATRE, 72 E. 11 St.
RIGOLETTO—By Verdi 8:15 val. vak.

FRIGIDAIRE

Geriausios Šaldytuvų Svietė

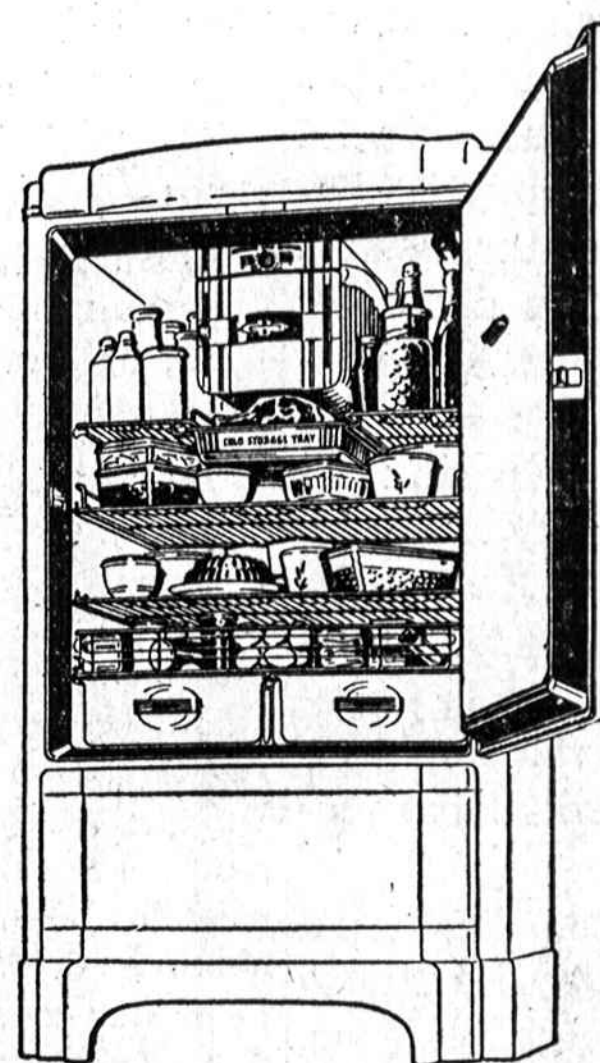
PIRK DABAR

Sutaupinši Maistą, Sveikatą ir Daug Pinigų
ADVANCE FURNITURE CO. KRAUTUVĖ

Dabar siūlo tikrus General Motors Frigidaire Dideles Seimyniškos 6 Kubinių Pėdų Dydžio už Mažiausią Kainą \$114.75 Refrigeratorių Istorijoj Tik už

Duoda Didelę Nuolaidą už Seną Ledaunę Perkant Naują Frigidaire.

LENGVUS ISMOKEJIMAI

General Motors Frigidaire vadovauja refrigeratorių visą rinką. Frigidaire yra pasižymėję ekonomišku elektros jėgos vartojimu, nes jie mažiausiai vartoja elektros. Frigidaire greičiausiai leidžia sušaldyti. Frigidaire ilgiausia tarnauja nes jie turi daug metų išdirbystės tikrinimą—garanciją. Frigidaire kainos yra nepaprastai mažos kad reikia nusistebėti. 6-ųjų kubinių pėdų \$114.75 dydžio 1940 Frigidaire parsiduoda tik po

LENGVUS ISMOKEJIMAI

DIDELĖ NUOLAIDA UŽ SENĄ ŠALDYTUVA

PIRKITE FRIGIDAIRE ŠIANDIEN

ADVANCE FURNITURE CO. INC.
2536-40 WEST 63rd STREET
Prie Maplewood Avenue

Vedėjai ir Pardavėjai J. Kaledinskas, A. Lapenas, J. Miskus
Visiem Maloniam Patarnaus.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet k. Atnaujiname bet k. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

DARBAS IR MEDŽIAGA

Ant Lengvaus Kredito — Vien Parašo. Nereikia Įmokėjimų, Po \$5.00 Į Mėnesį

Plaster Board už pėdą 2c
Stogams popierius, rod. po 10c
Tvoroms stulpai. 7 pol. po 10c
2x4 pd. 1c
1x6 lentos pd. 1½c
Maleva special, gal. \$1.25

Dykai Apskaiciavimas
Dykai Pristatymas

ALBERT LUMBER and SUPPLY CO.

3800 SO. WESTERN AVENUE
Tel. LAFAYETTE 2101

Atidara 7 v. r. iki 6 v. v.
sekmadieniais 8 v. r. iki pietų

Česnakai Padedą Žarnų Nuodus Pašalinti

Aprašymas? Dažnai galva skauda? Priežastimi gali būti žarnų apsinuodijimas nuo konke-minų bakterijų storiojo žarnų. Atokite šiandien ir gausite duosius bandomąja pa-koj bekvapių DEARDORN Česnakų tablečių DYKAI DYKAI. Pamatykite kaip pa-sijausite i poras dienų! Gausite DYKAI samplę iš Wiegman Val-tinių. Parsicoda visu se didžiulesiose val-tinėse.

Mūsų naujas antrašas yra toks:

ZELVIS
BUILDING COMPANY
2716 West 42nd Street
Tel. Lafayette 0331

Muro, Concrete ir Carpenter Darbas—Taisom Senus—Statom Naujus—Namus. Apskaiciuojam ugnies suostinuosiam lengvais išmokėjimais.

Sveikata ligoniams

Knygutė aprašo visokias vaistis-kas žoles šaknis, žiedus, lapus ir tt. su apskaitimu nuo kokių ele-mentų jos yra tinkamos su spal-voju naujaisiu Europos kariškių šalių žemėlapiu, parodančiu svar-biausias laivų ir orlaivių vietas ir linijas kelio tolimas nuo vie-nų ligi kitų vietų 35c arba 3 se-tai už \$1, taipgi pas mane gali-ma gauti visokias žoles bei šak-nis ant svarų, už pigesni whole-sale prekę negu kitur.

M. ZUKAITIS
333 DEAN STREET,
Spencerport, N. Y.

Sophie Barcus

NE PAMOL VALANDA

iš stoties

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 val. ryto

Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savi-ninkų, kuriuos randasi ta-vernau nuo Public Liabi-lities.

NAUJIENŲ

Raštinėje per
A. RYKKEVICIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atidara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nušimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš \$4,700,000.00

Atsargos fondas virš \$340,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Pa-dėtus Pinigus. Duodam Pasko-las Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Valm. 9 iki 5 Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

STATOME NAUJUS NAMUS

MURINUS ARBA MEDINIUS. TAIPGI TAISOME SENUS. PARUPINAME PASKOLAS LENGVOMS ISLYGOMS
• Mokėdami kaip renda—išmokėsit už savo namą.
• Pirmą negu duosit darbą, kreipkitės už mus, gausit geras sąlygas. APSKAICIAVIMAS DYKAI.

B. SHUKIS & CO.

4131 SO. FRANCISCO, AVE.
Telefonas LAFAYETTE 5824

KLAUSYKIME

ŠALTIMIERO

W. H. I. P.

1480 KYLOCLES

Rytmetinių

LIETUVISKU RADIO

PROGRAMU

10:00 VALANDA RYTO

RASTINĖ:

6912 SO. WESTERN AVE. PROSPECT 4050

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas CANAL 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu	\$8.00
Metams	4.00
Pusei metų	2.00
Trims mėnesiams	1.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išsiuntinėjotus:

Vieną kopiją	3
Savaitei	18
Mėnesiui	75

Jungtinės Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta):

Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Karaliaus pasidavimas

Belgijos karalius Leopoldas III pasidavė vokiečiams ir įsakė savo armijai, susidedančiai iš 400,000—500,000 kareivių, padėti ginklus, nors Belgijos valdžia, pabėgusi Francūzijon, pasisakė vienbalsiai prieš kapituliaciją.

Šis netikėtas belgų karaliaus žingsnis, pastatė sąjungininkų jėgas, kovojančias Belgijoje, dar keblėnėn padėtin, negu kad ji buvo. Nacių divizijos perėjo per belgų eiles ir užėmė pajūrį, atkirsdamos anglus ir francūzus nuo Dunkirko uosto. Atrodė, kad sąjungininkų kariuomenei, kuri yra apsupta Belgijos ir Francūzijos šiaurėje, beveik nebėra vilties ištrukti.

Tokiu būdu Leopoldas išdavė talkininkus, kurie buvo atėję jam padėti. Gegužės 10 d., kuomet vokiečiai įsiveržė į Belgiją, karalius Leopoldas atsisaukė į francūzus ir anglus, prašydamas jų pagalbos. O dabar jisai juos pardavė Hitleriui!

Jisai pasiliks žinomas istorijoje, kaip „penktosios kolonos karalius“. Belgijos valdžia pranešė žmonėms per radio, kad ji tės karą prieš Vokietiją, nepaisydama karaliaus, kuris yra prieš kalnys ir todėl nebegali valdyti krašto.

Sąjungininkams gresia katastrofa

Belgijos karaliui ir armijai kapituliuavus, nedaug beliko vilties sąjungininkams išgelbėti savo pulkus šiaurės pajuryje. Bet jeigu tie pulkai bus sunaikinti, ar tuomet sąjungininkai galės nuo vokiečių gintis?

Taip Francūzijos premjeras Rejnaud, kaip ir Anglijos ministras pirmininkas Churchill pareiškė, kad kova eis iki galo, nežiurint kiek aukų ji pareikalaus. Bet ar jie turės jėgų toliau kariauti?

Naciai, sunaikinę apsiaustus anglų ir francūzų pulkus ir paėmę uostus prie Anglijos Kanalo, gali arba pulkti britų salas, arba pasukti į pietus ir eiti paimti Paryžių. Įsiveržti į Anglijos teritoriją naciams būtų sunkiau, nes ją skiria nuo Europos kontinento jūra. Kad ir jūroje vietoje siaura, tik 22 mylios pačiame siauriausiam punkte, bet anglų karo laivynas dar nėra sunaikintas. Parašiusiais nuleisti Anglijoje stiprią kariuomenę naciai vargiai begalėtų. Tai vienintelis budas paklūdyti Anglijai jiems būtų bombarduojant iš oro jos miestus, uostus, geležinkelius, pramonės centrus ir amunicijos dirbtuves ir kartu naikinant laivus, kurie atplaukia į Anglijos vandenius.

Ar Anglija šitokiu būdu būtų priversta pasiduoti? Abejotina. Ji žino, kad, pasidavusi, ji netektų visko, ką ji šitandien turi. Anglija yra labai išvermetę. Kartą pradėję kovoti, jie nenuleidžia rankų. Savo pasiryžimą tęsti karą iki pabaigos Anglija parodė, pašalinama iš premjero vietos Chamberlainą ir pastatydama valdžion opozicijos vadus. Tai valdžiai parlamentas suteikė labai plačius įgaliojimus.

Lengvesnis uždavinys Hitleriui būtų apsidirbti su Francūzija. Jeigu francūzai nestengė sulaikyti Hitlerio divizijų, įsiveržusių per Luksemburgo ir Belgijos sienas, tai kažin ar jie galėtų apginti Paryžių ir visą šiaurinę Francūzijos dalį, kurioje randasi svarbiausieji krašto pramonės centrai? Netekę šitų sričių ir savo sostinės, francūzai labai susilpnėtų. Jie galėtų toliau tęsti kovą, tikta gaudami ginklų, lėktuvų ir amunicijos iš Amerikos.

Bet klausimas, ar dar daug jėgų turi vokiečiai? Ar jų pramonė ir susisiekimas galės ilgą laiką pakelti tokias baisias pastangas, kokias Hitleris dēda dabartiniam ofensyve prieš sąjungininkus? Ar jam nepristigs gasolino ir aliejaus lėktuvų, tankų ir sunkvežimių motorams varyti?

Užsieniuose niekas to nežino, todėl dar negalima spręsti ir kaip bus rēlėmtas karas.

Ekonominė suirutė Rusijoje

Kuomet rudasis nacių „fiureris“ baigia užkariauti Belgiją ir taikosi sudaut mirtiną smugį vakarų demokratijoms, ką veikia jo raudonasis partneris Maskvos Kremliuje?

Stalinas pastaruoju laiku pasidarė tylus. Į Europos

APŽVALGA

NUVAINIKUOJA PILSUDSKĮ

Jų Draugijos valdyba paskelbė spaudoje laišką, kuriame tarp ko kito sakoma:

„Deja, skaudama širdimi tenka čia mums konstatuoti, kad š. m. balandžio mėn. 25 d. dalis mūsų akademinio jaunimo, Vilniaus Universiteto studentų, kurie turėtų būti tautos taurumo pavyzdys, tautinės kovos įkarštyje kaip tik pavartojo nei jiems patikiams, nei tautai garbės nedarančius nekultūrinius smurtus veiksmus, nieku būdu netinkančius jokiam teisingi. Organizuoti burių, iš anksto nustatyti obstrukcijos planų; įsibrauti į teiseti veikiantį ir sampratę Vilniaus lenkų visuomenės lėšomis ir pastangomis iš senų laikų sau suaukurtą jų tautinės kultūros židinį — Liutnės teatrą — ir ten prievarta stengtis užmesti savo valią, tikriaus savo smurtą, visų tautų žmonių, o pirmion galvion pačių lietuvių, pasmerkimo vėrtas ir didžiai apgailėtinas dalykas. Tai nėra patvirtojimo žygdarbis, kuriuo galėtų būti dalyviai didžiulio, o tik neleistinas ir griežtai smerktinas antihumaniškas šovinizmo ekscesas, pažeidžiantis net mūsų akademinio jaunimo, ne tik senosios Vilniaus Almae Matris, bet ir visos lietuvių tautos garą vardą. Eksceso dalyviai, gal net nenusimandami, tuo savo žygdarbiu lietuvių tautai ir Lietuvai tegalėtų tik pakenkti, pakenkti gal daugiau negu kad ir tų pačių lenkų šavinistų bei nesubrendusių demagoginē prieš-lietuviškoji agitacija.“

Jisai parodo, kad velionis maršalas, kuris pasigrobė diktatorišką galią perversmo keliu, buvo ne didvyris, bet kilių piešė jo palikiai, kokių jis melagis, apgavikas, sukčius, šmeižikas, liaudies mulkintojas, egoistas, bukaprotis, begėdis ir pagyrų puolas.

Niemczyk pasakoja, kaip Pilsudskis negarbingai pabėgo iš mūšio lauko ties Kijevu, kaip jisai nesisarmatijo šmeižti uždarytus Brastos kalėjime žmones ir kaip jisai pats save vadino „didžiuliu žmogumi“. Brošiūros autorius rašo:

„Nešališkam stebėtojų krinta į akis didelis skirtumas tarp „didžiojo maršalo darbų“ ir jo „pasakiškos karejerės“, kurią jis padarė, remdamasis savo „nuopelnais“. Tie patys išdidys idijotiški titulai, kuriais jį kasdien vadino toji garbės ir sąžinės netekusi jo laizytojų ir garbintojų gauja, garbindama jį kaip Velykų žąsį. Ko ten nebuvo? „Pirmasis Lenkijos kareivis“, „didysis tautos mokytojas“, „Lenkijos atgaivintojas“, „valstybės atstatytojas“, „tas, kuris...“ ir taip nuolat ir priverstinai, visuomet, priešingai sveikam protui ir ortografijos dėsniams, buvo rašomas didžiąja raide. „Bet manau, kad iš to viso gyvatinio tik vienas buvo tikslas: bėdos žmogus, kuris rimtai vertino tas durnystes. Tai buvo premjeras Slavojs-Skladkovskis. Jo vieši pareiškimai ir garsioji knyga „Strzepy meldunkow“ pateikia tiesiog patalogiškos ir absoliutės kvailybės vaizdą, kad jo nuosirdumu net galima įtikėti. Tai buvo pirmas naivėlis. Antras naivėlis buvo pats Pilsudskis: niekadoms nebuvo gudrus, valdžia pritrėnkdamas jį šmeigėnis ir sukvailino ligi paskutiniųjų, ligi paties dugno, ligi Slavojaus intelektualistų. Tas „didysis vyras“ įžengė į Vavelį toks, koks jis buvo: bė smegenų ir bė širdies...“

Tai vienas iš pirmųjų kritikos balsų, pasigirdusių iš pačių lenkų tarpo. Pirmiausia taip rašyti apie maršalą Pilsudskį lenkai negalėjo, nei jam gyvam esant, nei jam mirus. Toliaus prie šito balso prisidės kiti. Bet, žinomas dalykas, kad lenkų tarpė dar ir šiandien tebėra didelis skaidrus žandion, kurie davatkiškai tiki į Pilsudskio „didvyriškumą“, nes tas tikėjimas buvo jiems kalamas į galvas per metų metus.

Prieš kiek laiko Vilniaus universiteto studentų būrys nuėjo į lenkų teatrą „Lutnia“ ir pakėlė triukšmą, reikalaudamas, kad būtų sustabdytas lenkų vaidinimas. Šis studentų smurtas darbas betgi nerado Lietuvos visuomenėje pritarimo. Priešingai, visuomenė jį pasmerkė. Pavyzdžiui, Lietuvos Rašyto-

jų Draugijos valdyba paskelbė spaudoje laišką, kuriame tarp ko kito sakoma: „Deja, skaudama širdimi tenka čia mums konstatuoti, kad š. m. balandžio mėn. 25 d. dalis mūsų akademinio jaunimo, Vilniaus Universiteto studentų, kurie turėtų būti tautos taurumo pavyzdys, tautinės kovos įkarštyje kaip tik pavartojo nei jiems patikiams, nei tautai garbės nedarančius nekultūrinius smurtus veiksmus, nieku būdu netinkančius jokiam teisingi. Organizuoti burių, iš anksto nustatyti obstrukcijos planų; įsibrauti į teiseti veikiantį ir sampratę Vilniaus lenkų visuomenės lėšomis ir pastangomis iš senų laikų sau suaukurtą jų tautinės kultūros židinį — Liutnės teatrą — ir ten prievarta stengtis užmesti savo valią, tikriaus savo smurtą, visų tautų žmonių, o pirmion galvion pačių lietuvių, pasmerkimo vėrtas ir didžiai apgailėtinas dalykas. Tai nėra patvirtojimo žygdarbis, kuriuo galėtų būti dalyviai didžiulio, o tik neleistinas ir griežtai smerktinas antihumaniškas šovinizmo ekscesas, pažeidžiantis net mūsų akademinio jaunimo, ne tik senosios Vilniaus Almae Matris, bet ir visos lietuvių tautos garą vardą. Eksceso dalyviai, gal net nenusimandami, tuo savo žygdarbiu lietuvių tautai ir Lietuvai tegalėtų tik pakenkti, pakenkti gal daugiau negu kad ir tų pačių lenkų šavinistų bei nesubrendusių demagoginē prieš-lietuviškoji agitacija.“

NEKULTŪRINĖS STUDENTŲ DARBAS

Prieš kiek laiko Vilniaus universiteto studentų būrys nuėjo į lenkų teatrą „Lutnia“ ir pakėlė triukšmą, reikalaudamas, kad būtų sustabdytas lenkų vaidinimas. Šis studentų smurtas darbas betgi nerado Lietuvos visuomenėje pritarimo. Priešingai, visuomenė jį pasmerkė. Pavyzdžiui, Lietuvos Rašyto-

jų Draugijos valdyba paskelbė spaudoje laišką, kuriame tarp ko kito sakoma: „Deja, skaudama širdimi tenka čia mums konstatuoti, kad š. m. balandžio mėn. 25 d. dalis mūsų akademinio jaunimo, Vilniaus Universiteto studentų, kurie turėtų būti tautos taurumo pavyzdys, tautinės kovos įkarštyje kaip tik pavartojo nei jiems patikiams, nei tautai garbės nedarančius nekultūrinius smurtus veiksmus, nieku būdu netinkančius jokiam teisingi. Organizuoti burių, iš anksto nustatyti obstrukcijos planų; įsibrauti į teiseti veikiantį ir sampratę Vilniaus lenkų visuomenės lėšomis ir pastangomis iš senų laikų sau suaukurtą jų tautinės kultūros židinį — Liutnės teatrą — ir ten prievarta stengtis užmesti savo valią, tikriaus savo smurtą, visų tautų žmonių, o pirmion galvion pačių lietuvių, pasmerkimo vėrtas ir didžiai apgailėtinas dalykas. Tai nėra patvirtojimo žygdarbis, kuriuo galėtų būti dalyviai didžiulio, o tik neleistinas ir griežtai smerktinas antihumaniškas šovinizmo ekscesas, pažeidžiantis net mūsų akademinio jaunimo, ne tik senosios Vilniaus Almae Matris, bet ir visos lietuvių tautos garą vardą. Eksceso dalyviai, gal net nenusimandami, tuo savo žygdarbiu lietuvių tautai ir Lietuvai tegalėtų tik pakenkti, pakenkti gal daugiau negu kad ir tų pačių lenkų šavinistų bei nesubrendusių demagoginē prieš-lietuviškoji agitacija.“

Gera, kad Lietuvos Rašytojų Draugija tą nekultūringą studentų žingsnį pasmerkė. Lietuvių visuomenė tokių išsišokimų negali toleruoti.

Lietuvos Padangėje

VILNIUS. — Vilniaus Geležinio Fondo pastangomis Vilniaus srityje jau įsteigta ir veikia per 50 seklyčių. Iš viso jų bus įsteigta daugiau kaip šimtas. Norima, kad lietuviškas kultūrinis gyvenimas apimtų ne tik miestus ir miestelius, bet ir Vilniaus mities kaimus. Seklyčiose įrengiami radio priimtuvai, skaityklos ir kitokios švietimosi ir prilemonės. Seklyčias steigti pradeda padėti ir privati asmenys. Pirmasis į VGF atsišaukimą prisidėti prie seklyčių steigimo atsiliepė Pranas Sutkus, kurs pagauko seklyčiai steigti 400 litų ir pažadėjo vienai seklyčiai paremti per 3 metus aukoti dar po 100 litų. Prano Sutkaus lėšomis atidaryta seklyčia Prienų kaime, Pabradės valsč. Tikimasi, kad P. Sutkaus pavyzdį paksės ir daugiau susipratusių lietuvių tėvynėje ir užsieniuose.

KAUNAS. — Apie vidurį balandžio Kauno centralinis paštas gavo mairšą laiškų, kurie, kaip Liverpulio, Anglijoje, pašto įstaiga palydimame rašte praneša, buvo anglų laivų rasti ir ištraukti iš jūros prie Shetlando šaly. Laiškai siųsti iš Chicago pašto. Laiškai vandenėje visiškai permirkę, suplyšę ir daugėlis sunkiai beiskaitomi.

1919 m. lenkamis užėmus Vilnių ir jį valdant 20 metų ten visą laiką gan aktyviai veikė lietuviai; didžiausio dėmesio buvo skiriama švietimo ir kultūros reikálams, nors nebuvo pamirštos ir kitos sritys. Kur daugiau buvo dėta pastangų, ten ir daugiau lėmėta. Žinoma, tos visos pastangos, tas trisras ir įdėtos lėšos normaliose sąlygose būtų davusios geresnių padarinių. Būt ir būvisiose sąlygose nudirbta nemaža. Didžiausiu kliučiu darė lenkų politika, kuri visokiems budais stengėsi visus Vilniaus krašto gyventojus nutautinti, palaužiant medžiagiskai ir kultūriškai. Nelenkai negalėjo laisvai šviestis, steigti savo kultūrinį ir švietimo draugijų bei ekonominio pobūdžio bendrovių ir kitokių organizacijų. Be to, Lenkijoje valdžia buvo beveik visą laiką darbininkų ar jų ideologijos šalininkų rankose. Dėl šios priežasties Lenkijoje neįvyksta ir žemės reforma, kas savo laiku padaryta Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje. Ir bendrai, visa ekonominė politika buvo vedama išeinant iš Lenkijos kapitalistų

Vilniaus „Kultūros“ Švietimo Dr-ja Jos atsiradimas ir tikslai

Nuo praėjusių metų rudens ligi šiam laikui visa lietuvių tauta džiaugiasi ir negali atsidžiaugti tuo, kad pagaliau ilga kova dėl Vilniaus laimėta. Ji laimėta kaip betarpiškas lietuvių visuomenės kovos žygdarbis, taip lygiai ir tuo, kad pamatavus ir energingus lietuvių reikalavimus supratę ir kitos tautos, jiems pritarę ir susidariusi tam tikrai tarptautinei konjunkturai, mums padėjo tiksliai atsiekti. Tiesa, dar daug lietuvių gyvenamųjų sričių pasilikę dabartinį Lietuvos respublikos sienų, bet ir tai, kas laimėta, yra daug. Lietuva darbo žmonių patikrins geresnės gyvenimo sąlygas, negu buvo ligi šiol. Todėl suprantamas tas džiaugsmas, ta ilga šventinė nuotaika. Bet gyvenimas yra nuolatinio triuso ir kovos procesas. Todėl šventinės nuotaukos ir skaitlingi laimėjimo minėjimai turi pasibaigti, nes darbo šiuo laiku lietuvių visuomenė yra daugiau, negu kada nors ligi šiol, juo labiau, kad ir bendros sąlygos, kuriose Lietuvos valstybė atsiderė, yra labai sunkios. Tai naujo karo padarinys. O tas karas vis naujas valstybes ir savo sukurį įtraukia, kas kart vis labiau patapdamas pasauliniu.

Vilniaus lietuvių demokratinių sparnas negalėjo tame džiaugsmo nedalyvauti. Bet laiku stojo ir prie darbo. Visi žinome, kad tie dideli žygdarbių reikės lietuvių tautai atlikti kaip pačiame Vilniuje, taip ir atgausiose srityse, pavyks atlikti tik bendromis tautos jėgomis, atlingai dalyvaujant plačiosioms darbo žmonių minios ir naudojančis visu valstybiniu aparatu. Būt ir valstybinis aparatas ir minios tik tada tegalės naudingai veikti; kai bus paruoštos, kai sąmoningai stos į darbą, į kovą dėl šviesesnės ateities, dėl kultūrinės pažangos. Paimni gyvenimo klausimų išsiaiškinimui ir sprendimui reikalingi, kad plačiosios minios pasiektų aukštesnio švietimo laipsnio. Dėl šios priežasties Vilniaus demokratinis sparnas pasistengė vienas pirmųjų savo švietimo draugijos veiklą atnaujinti ir pritaikius jos įstatų prie lietuvių veikiantčių įstatymų, ją legalizuoti. Tada jai padaryta. Tokiu būdu Vilniaus „Kultūros“ švietimo Draugijai jau vėl veiklia.

Amerikos lietuvių visuomenė čia bus gal pravartu prisiminti, kaip ir kada ši draugija įsisteigė, ką ir kaip veikė.

1919 m. lenkamis užėmus Vilnių ir jį valdant 20 metų ten visą laiką gan aktyviai veikė lietuviai; didžiausio dėmesio buvo skiriama švietimo ir kultūros reikálams, nors nebuvo pamirštos ir kitos sritys. Kur daugiau buvo dėta pastangų, ten ir daugiau lėmėta. Žinoma, tos visos pastangos, tas trisras ir įdėtos lėšos normaliose sąlygose būtų davusios geresnių padarinių. Būt ir būvisiose sąlygose nudirbta nemaža. Didžiausiu kliučiu darė lenkų politika, kuri visokiems budais stengėsi visus Vilniaus krašto gyventojus nutautinti, palaužiant medžiagiskai ir kultūriškai. Nelenkai negalėjo laisvai šviestis, steigti savo kultūrinį ir švietimo draugijų bei ekonominio pobūdžio bendrovių ir kitokių organizacijų. Be to, Lenkijoje valdžia buvo beveik visą laiką darbininkų ar jų ideologijos šalininkų rankose. Dėl šios priežasties Lenkijoje neįvyksta ir žemės reforma, kas savo laiku padaryta Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje. Ir bendrai, visa ekonominė politika buvo vedama išeinant iš Lenkijos kapitalistų

reikalų. Dėl šios, o ne dėl kitos priežasties, visoms nelenkų tautoms ši valstybė buvo nuolatiniš kalėjimas. Daugumoje iš dvarininkų kilusių lenkų kapitalistų klasė buvo ne tik labai gudi, bet ir nepaprastai šovinistiška. Didėsnes politinės ir ekonominės laisvės suteikimas ukrainams, gudams, lietuviams buvo tikras Lenkijos valstybės intresas, bet prie to neprileido per daug išbujoję lenkų kapitalistų apetitai. Nereikia stebėtis, kad išmušus nelaimės valandai niekas nelenkų šios valstybės žlugimo negailėjo, nors visi suprantė, kad lietuvių užjaučia nelaimingą lenkų liaudį, kuri šiuo laiku kenčia taip didelį vargą ir pamėkinimą, ir tai pirmiausia dėl to, kad leido save už nosies vėdžioti visokiems maršalams ir panašiams vadams.

Vilniaus lietuviai, atsidurę tokiose politinėse sąlygose, iškart veikė bendrai. Ir tikrai, eilę metų teko jėgos vis burti ir kruvą, o ne skirstytis į sroves. Tačiau kad ir sunkiausiose sąlygose būtų žmogus, jis lyg tas vanduo, randa sau išėjimą, prisitaiko prie sąlygų, įveikiamas kliūtis pašalindamas, o kitas aplenkdamas. Prasidėjo pozityvus darbas, nors ir labai kuklus. Bet lyg tik stoji į darbą, tuojau reikia įsisamontinti, kurio mis priemonėmis jį dirbti, ko siekti, kokius planus statyti. Tokiu būdu bendrame darbe tekdamo nekartą susiremti įvairių pažiūrų atstovams. Tačiau turint ant savo sprando sunkų politinį jungį, beveik visada tekdamo rasti kompromisą, ir esant gerai valiai, vėl stoti į bendrą visų naudingų pripažintą darbą. Žinoma, demokratiniam sparnui daug sunkiau būdavo. Imkime tik tokį pavyzdį. Visos draugijos gaudavo bendrai padalytų pašalpų dalį. Bet dešinieji visada dar sugėbėdavo savo išimtinon nuožiuon gauti ne vieną tukstantėlį doleriukų betarpiškai ar iš Amerikos ar iš kitur. Tie nelygūs ištekliai, pav., gerokai buvo sudemoralizavę besimokinančią jaunomene. Jeigu pataikausi kunigam iš klerikalinei ideologijai, tai grėščiau gausi piniginę parámą (stipendiją) moksliui arba tavė noriai priimsi į bendrabutį. Šis pavyzdys rodo, kokios tendencijos emė vyrauti. O kairysis sparnas betarpiinių šaltinių beveik visai neturėjo. (Bus daugiau)

Įvairios žinios iš Lietuvos

KAUNAS. — Kuro, šviesos ir energijos išteklius racionalizuoti ir tiksliai bei visiems priėjimam naudoti, pati valstybė emėsi tvarkyti Lietuvos elektrofikaciją. Tuo reikalu bal. 27 d. išleistas pranešimas, kuriame sakoma, kad Ministrų Taryba, siekdama aprūpinti visą kraštą pigia, visietis gyventojų stuoksniais prieinama elektros energija, suvienodinti jos kainą visose krašto vietose ir energijai pasigaminti panaudoti visus savo krašto natūralnius energijos šaltinius, taip pat derinti energijos ukių bendraduioj tautos ukių i turėdama galvoje, kad tiems uždaviniams įvykdyti reikia: 1) bendrą visos Lietuvos elektrofikacijos planą, nuosekliai ir metodiškai vykdomą; 2) didelių kapitalų tam planui vykdyti, kuriuos sukelti private iniciatyva būtų sunku ar net įsistkl negalima, pripažino, kad elektrofikacijos darbo turi imti pati vyriausybė. Vykdydama šiuos uždavinius, vyriausybė: 1) nustato bendrą elektrofikacijos planą ir prižiūri jo vykdymą; 2) stato didesnes elektros stotis ir eksploatuoja jas pati arba per sudarytas tam reikalui organizacijas arba perduoda savivaldybėms; 3) rezervuoja smulkų elektros energijos paskirstymą miestų ir miestelių ribose vietinėms savivaldybėms, jei jos pačios nebus kitaip nutaršius ir 4) numato akc. b-vės „Elektra“ pirmųjų darbų organizavimui padidinti akcinį kapitalą ir garantuoti Valstybės lėdo vardu jos leidžiamas obligacijas.

Elektros stotys, kurias stato vietinės savivaldybės arba privatus asmenys ar organizacijos, turės būti statomos pagal nustatytą elektrofikacijos planą. Be to, tiek savivaldybės, tiek privatus asmenys ir organizacijos gali savo kapitalu ir darbų dėsti į Valstybės lėdo sudarytas elektrofikacijos organizacijas. — Lietuvos elektrofikacijai per pastaruosius metus jau yra daug padaryta, ypatingai pasirošimo ir paruošimo srityje. Tačiau, be valstybės įsikišimo nežinia, kada būtų sulaukta didesnių vaisių. Dabar galima laukti, kad šis vienas iš visų svarbiausių Lietuvos kultūrejimo uždavinių žymiai sparčiau pasistumė pirmyn viso krašto naudai.

Varpo Bendrovės akcininkams

Akcinė Bendrovė Varpas, Kaune, savo akcininkų švietimui metinį susirinkimą išmetė šaukia gegužės mėnesio 24 dieną Kaune, Varpo rumuose, Gedimino g. N38. Susirinkimui darbų tvarką nustatyta tokia:

1. Valdybos ir Revizijos komisijos pranešimai.
2. 1939 metų apyskaitos ir balansų priėmimas ir patvirtinimas ir grynų pelno paskirstymas.
3. Valdybos narių ir Revizijos komisijos rinkimai.
4. Samatos 1940 metams priėmimas.
5. Einamieji reikalai ir sumanymai.

Didelė dalis Varpo akcininkų yra Amerikos lietuviai. Kasmet ir susirinkimą jie buvo kviečiami asmeniškai pakviesti, bet šiemet jiems apie susirinkimą pranešama per Amerikos lietuvių spaudą, nes dėl karo yra sutrikęs susisiekimas, o, antra, daugelis akcininkų yra persikėlę gyventi į naujas vietas, savo adresų nėra atsiuntę, todėl asmeniškai pakviestimui jų nepasiekia.

Šia proga Varpo Bendrovė turi malonumą pranešti savo akcininkams, Amerikos lietuviams, kad Bendrovės reikalai pilsiojai gerai, kad jos leidžiamai laikraščiai vis auga ir vystomėnėje turi vis geresnį ir didesnį pasiekimą.

Akcinė Bendrovė Varpas, Kaune.

KORESPONDENCIJA

New York, N. Y.

Nauja knyga turi pasisekimą

„Broilai Domeikos“, naujai išrinkta Lithuanian Book of the Month Club knyga šiomis dienomis visiems užsakiu-siems buvo išsiuntinėta ir jau keli raportai pasiekė komisiją, kad knyga tikrai įdomi. „Broilai Domeikos“ dar ir tuona brangi knyga, kad ji gali būti paskutinė knyga kuriam laikui, nes karui vis smarkiau ir plačiau siaučiant, kyla abejonių apie toliausius stumtinius iš Kauno. —LBC.

Dar toli skurdo galas

(Laiškas iš Vilniaus)

Ziema baigėsi, ji šiais metais buvo labai sunki ir žiauri, ypač beturčiams ir karo atbėgėliams Vilniuje ir kitose Lietuvos vietose.

Ziemos pagalbos komiteto įgaliojimus turėjo pasikalbėti su Vilniaus ir Kauno spaudos atstovais ir tame pasikalbėjime paaikškėjo, kad ypač balandžio mėnuo buvo sunkus beturčiams Vilniaus gyventojams, nes tą mėnesį daugelis šeimų neteko butų, kai 23 d. (Sv. Jurgio dieną) baigėsi jų nuomos sutartys. Ziemos pagalbos komitetas susirūpino padėti vargšams ir sumokėti už juos nuomą.

Nuomos sumokėjimo pagalba buvo teikiama tokiu būdu: žiemos pagalbos komitetas sumokėjo savininkui pusę nuomos, o antrąją pusę turėjo sumokėti socialinio draudimo skyrius, kurs veikia prie Vilniaus savivaldybės.

Tokia pašalpa galėjo pasinaudoti tikrai Lietuvos pilie-

čiai ir tie asmenys, kurie pateikė komitetui reikalingus įrodymus, kad jie turi teisę tapti Lietuvos piliečiais.

Manoma, kad balandžio mėnuo tikrai buvo sunkus Vilniaus varguomenėi, bet tikimasi, kad darbininkams pavasaris galės pagerinti butų. Vilniuje balandžio mėnesį įvairiems darbams buvo reikalinga apie 11,000 darbininkų.

Pirmoje eilėje gavo darbus Lietuvos piliečiai; pagaliau, apsirūpinus darbu piliečius, imami ir karo atbėgėliai. Šiandieninėmis aplinkybėmis darbas yra kartu ir prievolė ir privilegija. Darbai bus miškuose ir prie žemės ūkio. Prievartos, kaip informuoja žiemos pagalbos komitetas, nebus, tačiau tie darbininkai, kurie atsisakys nuo siūlomo jiems darbo, neteks teisės gauti pašalpos. Be to, ir į Estiją prašoma bent 3,000 darbininkų iš Vilniaus.

Dabar manoma, kad vyrai ir moterys, kurie išlaiko šeimas, gaus darbus Vilniuje prie įvairių statybų. Tikimasi, kad apie 3,000 karo atbėgėlių šį pavasarį grįš į Vokietijos užimtas buvusios Lenkijos sritis, t. y. į savo gimtines vietas. Dėka to fakto, truputį sumažės Vilniaus bedarbių skaičius.

Reikia žinoti, kad Vilniuje dar daug yra tokių žmonių, kurie neturi teisės tapti Lietuvos piliečiais — tai yra įvairūs karo atbėgėliai ir tie asmenys, kuriuos buvusi Lenkijos vyriausybė iš kitų Lenkijos vietų siųsdavo į įvairias valdiškas vietas Vilniuje ir Vilniaus krašte. Kiek yra tokių žmonių — tikrai nežinoma. Tiksliau jų skaičiui nustatyti nuo balandžio m. 1 dienos ligi gegužės mėn. 15 dienos vedama jų registracija. Registraciją daro policijos pareigūnai policijos nuostatoje.

Šiominis dienomis kalbėjau su Amerikijos žydų labdaros "Joint" draugijų atstovu Lietuvoje amerikiečių p. M. W. Beckelmanu, teiraudamasis apie jo darbą Lietuvoje.

Pas Beckelmanas nuolat gyvena Kaune ir kas savaitę važinėja dienai antrai į Vilnių, kur jo draugijų centro (Joint Distribution Committee) yra valgydama ir išlaikoma žydų karo atbėgėliai.

Dabar Vilniuje maitinama per 9,000 žydų atbėgėlių ir apie 2,600 įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose; t. y. viso apie 11,600 asmenų. Kiekvienam žmogui išmaitinti Jointas turi išleisti Vilniuje 80 centų dienai, viso — 9,280 litų per dieną, arba 278,400 litų per mėnesį. Čia, žinoma, neįprastai atbėgėlių aprangimas, butai, medicinos pagalba ir kt. Tiems dalykams taip pat turi būti numatytos nemažos sumos.

Idomus yra tas faktas: Vilniuje vieno pabėgėlio išlaikymas kaštuoja 80 centų dienai, o provincijos miesteliuose žymiai daugiau, kartais net ligi 1 Lt. 50 ct. Taip yra dėl to, kad Vilniuje maitinimas yra masinis — "Jointas" yra sudaręs sutartis su "Maistu", "Pieno centru" ir "Lietukiu", iš kurių

Naujienu-Armo Telenov.

Prūsijos Kunigaikštis Wilhelm 34 metų amžiaus, skaitomas "Vokietijos sostų" įpėdiniu, padėjo savo gyvybę, kovodamas už Hitlerį, Belgijoje.

maisto produktus gauna urmo kainomis. Provincijoje tų lengvatų nėra, todėl ir maisto produktų pristatymas iš centrų padidina išlaidas.

Žydų organizacijos jau dabar rupinasi tuo, kas bus, kai ateis kita ziema. Dėl to jos jau ruošia žiemos aprangos atsargas. Nepaisant to, kad dabar atbėgėlių skaičius pradėjo mažėti, yra pavojus, kad, atėjus šiltesniam orui, galės atsirasti ir naujų atbėgėlių iš kaimyninių valstybių. Nemanoma, kad šelpimo darbas galės būti netoli moje atitejęs baigtas — jo dar pakaks ilgam laikui.

Kiek yra iš viso tų nelaimingų karo atbėgėlių Lietuvoje — ir dabar dar negalima visai tikrai nustatyti. Pasiteiravus prie Vidaus Reikalų Ministerijos įsteigta atbėgėliams tvarkyti

FREE Pains in THE LEGS IF IT FAILS

And Other Functional Symptoms of KIDNEY WEAKNESSES

Take KIDANS now and relieve suffering and discomfort of Backache and Leg Pains — Frequent, Scanty and Burning Passage — Unnatural Odor — Loss of Energy — Headaches, Dizziness, Nervousness — caused by functional Kidney and Bladder Disorders. Take KIDANS when Kidneys and Bladder need help — when functional kidney disorders permit poisonous wastes and acids to remain in the blood. Relief often comes with the first treatment. In a few days, the symptoms should entirely disappear. They will make you feel better and look better. Take KIDANS in time. Functional kidney weakness may prove serious. Remember KIDANS must satisfy or the trial is free. MONEY BACK GUARANTEE! Deposit \$1.00 with your druggist for two boxes of KIDANS. Use one box. If not entirely satisfied with RESULTS, return other box to the same druggist and your money will be refunded. Start KIDANS today. KIDANS is sold by Rakstis Drug Store, 1900 So. Halsted Street.

Vešk Tuos Sulankstyus Sparnus Pas:

AL'S BODY SHOP
610 W. 32nd St.
Tel. Victory 0308
Aš suveidinu ir ištaisau
Prieinama kaina
Al. Gudaitis, Sav.

Sėdimos Žarnos Ligos

(Piles, Fistula, Fissure, Ulseriai) ir KYLA (Hernia)
Virš 8,000 atsitikimų išgydyta — todėl patiesinama ir mano užtikrinamas patenkiančių pasekmių kiekvienam mano gydymam atsitikime. Žemas Mokestis. Lengvas Mokestinis. Visi gali pagyti. Ekaminacija nekainuoja. Patirkit vėliausius medicinius faktus iš knygelės dykai, kaip gali pagyti.
DON CABOT McCOWAN, M. D.
20 metų Specializuojasi sėdimos žarnos ligose.
R. 1517, 25 E. JACKSON, Chicago
Atidara 9:30 iki 8 v. v.
Sekmadienį, 10 iki 12 y. r.

Komisariate, man buvo paaiškinta, kad apytikriai jų yra per 30,000, bet lig šiol dar registracija nėra galutinai baigta. Suregistravimui Kliūdo ir tai, kad įvairiose vietose yra pabėgėlių, kurie neįsiregistravo ir dažnai keliai iš vienos gyvenamosios vietos į kitą, iš vieno miesto į kitą.

Iš tų 30,000 atbėgėlių ateis 11,600, kuriuos maitina ir išlaiko žydų "Joint" komitetas, pasilieka dar 18,400 atbėgėlių lenkų ir lietuvių. Lenkus dalinai aprūpiną Tarplaut'ns Raudonasis Kryžius, ir šelpimo darbą Lietuvoje dirba Lietuvos Raudonasis Kryžius, kurs tam reikalui turi du savo įgaliotinius: vyriausiąjį įgaliotinį p. Štaneiką Kaune, ir įgaliotinį p. Jurkuną — Seinių Vilniuje.

Lietuvių atbėgėlių reikalais lenka rūpintis pačių lietuvių labdaros organizacijos, o tų mūsų tautiečių atbėgėlių yra per 4,500. Jų šelpimui, ypač šelpimui mokslus cinančio jaunimo rūpinasi, kaip jau esu pranešęs užsienį spaudai, Draugijos Vilniaus Kraštui Remti Vyriausiosios Komitetas (sutrumpintai — V. K. R. Komitetas).

V. K. R. Komitetas, be to, rūpinasi ir šelpimu Vilniaus krašto varguomenės, ne atbėgusių iš kitur į Lenkiją. Viename paskutiniųjų V. K. R. Komiteto posėdžių buvo aptartas drabužių klausimas busimam žiemai. Buvo pareikštas pageidavimas prašyti amerikiečių lietuvių padaryti vasaros metu rinkliavą šiltesnių drabužių vaikščiams ir siųsti juos taip, kad jie pasiektų Lietuvą rudenį. Tai yra svarbu: iš anksto pasirūpinus, pagalba bus suteikta tinkamu laiku. Šią žiemą buvo taip, kad 50 tonų Raudonojo Kryžiaus vardu siųstų šiltų drabužių iš Anglijos įsalo švedijos pakraščiuose ir jie gauti Lietuvoje tik pavasariui artėjant.

Iš New Yorko Lenkijos Žydų Federacija Amerikoje sausio mėn. 4 dieną išsiuntė apie 8,000 svarų drabužių žydų Pabėgėlių Registracijos ir Išeivybės Komitetui (kuriam pirmininkauja p. Jonas Vileišis, o sekretoriauja K. Vairas-Račkauskas), ir dar jų negauta ligi balandžio pradžios. Dėl to, turin galvoje karo meto sąlygas, žiemai skirtus dalykus reikia siųsti butinai iš anksto, nelaukiant, ligi prasidės šalčiai. —K. Vairas

Specialės Vertybės Atminimų Dienai

Užtikrinama, kad nieko nenustosite užcėję Bernice Dress and Lingerie Shoppe šiandien — priešingai, rasite specialių vertybių, skiriamų Atminimų Dienai. Kainos ant daug dalykų specialiai numuštos, parupintas specialus stakas ir viskas vėliausiose stiliuose bei spalvose.

Bernice Dress and Lingerie Shoppe yra ties 3437 So. Halsted St., šiandien telpa jos skelbimas Naujienose. Butinai persiskaitykite ir užsikiškite į krautuvę įsitikinti kokią čia puikios vertybės pasiduos žemiausia kaina. (Skelb.)

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Šių metų biudžete žemės ūkiui remti numatyta gana stambios sumos. Žemės ūkio Rumams subsidijuoti skiriama 7,200,000 Lt., žemei rušiuoti 170,000 Lt, žemės ūkio mokykloms ir Kėdainių žirgynui 600,000 Lt, privatinėms žemės ūkio mokykloms šelpti 292,000 Lt, žemės ūkio Akademijai 876,000 Lt, žemės ūkio tyrimo įstaigai 624,000 Lt, veterinarinei pagalbai

(įskaitant ir veterinarijos akademiją) 1,882,000 Lt. Nepaprastose išlaidose žemės ūkio reikalamams numatyta 6,695,000 Lt.

VILNIUS. — Iš Lenkijos atbėgusių šelptinų asmenų Lietuvoje yra dar apie 25,000, neįskaitant internautų. Tai daugiausia buvę Lenkijos valdininkai, pirkliai, namų savininkai ir pán., ukiniukų labai mažai. Iš Sovietų užimtų buv. Lenkijos sričių yra atbėgusių Lietuvoi apie 3,000 asmenų.

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uzdangalus Padarom ant Užsakymo
FRANKOM LAZDAS. MES NUMERUOJAM IR UŽKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLoms VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

29-tas Ispudingas Apvaikščiojimas ir PIKNIKAS

Ketvirtadienį, Gegužės (May) 30, 1940

Pradžią 10 val. ryto

Yra surengtas ispudingas programos. Dalyvaus žymūs kalbėtojai, chorai, benas iš Dariaus-Girėno Posto su uniformomis ir savo benu.

Po iškilnių bus gražūs piknikas

BIRUTĖS DARŽE

Visus kviečiame Komisija:

X. Šaikus, V. Andrusis, p-tė Garšinskienė.

Lietuvių Tautiškių Kapinių Koplyčia

ATMINIMŲ DIENOS SPECIALAI

TOPPERS & COATS

—vertybės iki \$6.95 \$3.98
Visi vėliausi stiliai ir spalvos

PLAY SUITS

\$3.98 vertybės \$1.98
SPECIALAS

SLACK SUITS

\$1.98 vertybės \$1.00
Visos vėliausios mados. Didelis stilių ir spalvų įvairumas.

MOTERIMS PANČIAKOS

Full fashioned chiffon, reguliari 69c vertybė. Vėliausios spalvos 59c
—visos micos
3 poros už \$1.50

PAKETBUKAI

reguliariai \$1.59 vertybės \$1.00
reguliariai \$2.98 vertybės \$1.98
Balti, kombinuoti ir multi-colors.

Bernice Dress and Lingerie Shop
3437 SO. HALSTED STREET

PIKNIK NAUJA
Chrysler arba Plymouth

Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobilai Amerikoje; modernūs, patalpinami. Nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Taisymas patarnavimas pas

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

Remkite Lietuvišką Žydųką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Tel. CICERO 5308
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausi ir stipriausi
FOX HEAD ALU
Vynai-Likieriai-Gėrimai
iš visos miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornieus, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kama. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais, užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

6-ti Metal Skersai Vartų
Nepamirškite Užsėti Pas:
PETE YOUNG
Narys 271 Post ir Ch. Liet. Dr-jos
Schlitz Alus ir Užkandžiai
83 ir Kean Ave., Willow Springs
Priešais Tautiškių Kapinių Vartus

SVEIKATOS KLINIKAS.
TONSILUS \$13.50
Išima Už
PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje
RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išimamas ir Ligon.
REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagalba
GYDO VISAS LIGAS
Ekaminacija \$1.00
ir vaistai
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave., Chicago

Skubus patarnavimas
Patenkimas užtikrintas
Stanley Mitchell Co.
Expertai Beer Co' Valytojai.
6059 SO. WASHENAW AVE.
Tel. Hemlock 7407
CHICAGO.
Plumbers' Union Local No. 130.
A. F. of L. nariai.

KAINUOJA
MAZIAU
PORA 1/2
NUDAŽYTI
KURTENUS SU
Gypsy
ECRU CURTAIN DYE
10c
3x25c
YRA VAISTŲ IR NOTIONS KRAUTUVĖSE

DECORATION DAY SPECIALUS PIKNIKAS
LIBERTY GROVE SEIMYNOS GALI ATSIVEŽTI IR SAVO LUNČIU. STALUS PARUPINSIME VĖLTUI BUS GERA MUZIKA. UŽPRAŠO
JOHN PILKIS, Savininkas IZANGA VISIEMS VĖLTUI
Vištienos Pietūs Tik... **35c**

Dar toli skurdo galas

(Laiškas iš Vilniaus)

Ziema baigėsi, ji šiais metais buvo labai sunki ir žiauri, ypač beturčiams ir karo atbėgėliams Vilniuje ir kitose Lietuvos vietose.

Ziemos pagalbos komiteto įgaliojimas turėjo pasikalbėti su Vilniaus ir Kauno spaudos atstovais ir tame pasikalbėjime paaiškėjo, kad ypač balandžio mėnuo buvo sunkus beturčiams Vilniaus gyventojams, nes tą mėnesį daugelis šeimų neteko butų, kai 23 d. (Šv. Jurgio diena) baigėsi jų nuomos sutartys. Ziemės pagalbos komitetas susirūpino padėti vargšams ir sumokėti už juos nuomą.

Nuomos sumokėjimo pagalba buvo teikiama tokiu būdu: ziemės pagalbos komitetas sumokėjo savininkui pusę nuomos, o antrąją pusę turėjo sumokėti socialinio draudimo skyrius, kurs veikia prie Vilniaus savivaldybės.

Tokia pašalpa galėjo pasinaudoti tikrai Lietuvos pilie-

čiai ir tie asmenys, kurie pateikė komitetui reikalingus įrodymus, kad jie turi teisę tapti Lietuvos piliečiais.

Manoma, kad balandžio mėnuo tikrai buvo sunkus Vilniaus varguomenėi, bet tikimasi, kad darbininkams pavasaris galės pagerinti butų: Vilniuje balandžio mėnesį įvairiems darbams buvo reikalinga apie 11,000 darbininkų.

Pirmoje eilėje gavo darbus Lietuvos piliečiai; pagaliau, apsupinus darbu piliečius, imami ir karo atbėgėliai. Šiandieninėmis aplinkybėmis darbas yra kartu ir prievolė ir privilegija. Darbai bus miškuose ir prie žemės ūkio. Prievartos, kaip informuoja žiemės pagalbos komitetas, nebūs, tačiau tie darbininkai, kurie atsisakys nuo siūlomo jiems darbo, neteks teisės gauti pašalpos. Be to, ir į Estiją prašoma bent 3,000 darbininkų iš Vilniaus.

Dabar manoma, kad vyrai ir moterys, kurie išlaiko šeimas, gaus darbus Vilniuje prie įvairių statybų. Tikimasi, kad apie 3,000 karo atbėgėlių šį pavasarį grįš į Vokietijos užimtas buvusios Lenkijos sritis, t. y. į savo gimtines vietas. Dėka to fakto, truputį sumažės Vilniaus bedarbių skaičius.

Reikia žinoti, kad Vilniuje dar daug yra tokių žmonių, kurie neturi teisės tapti Lietuvos piliečiais — tai yra įvairūs karo atbėgėliai ir tie asmenys, kuriuos buvusi Lenkijos vyriausybė iš kitų Lenkijos vietų siųsdavo į įvairias valdiškas vietas Vilniuje ir Vilniaus krašte. Kiek yra tokių žmonių — tikrai nežinoma. Tiksliau jų skaičiui nustatyti nuo balandžio m. 1 dienos ligi gegužės mėn. 15 dienos vedama jų registracija. Registraciją daro policijos pareigūnai policijos nuvados.

Šiomis dienomis kalbėjau su Amerikos žydų labdaros „Joint“ draugijų atstovu Lietuvoje amerikiečių p. M. W. Beckelmanu, teiraudamasis apie jo darbą Lietuvoje.

Pas Beckelmanas nuolatos gyvena Kaune ir kas savaitę važinėja dienai antrai į Vilnių, kur jo draugijų centro (Joint Distribution Committee) yra valdydama ir išlaikoma žydų karo atbėgėlių.

Dabar Vilniuje maitinama per 9,000 žydų atbėgėlių ir apie 2,600 įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose; t. y. viso apie 11,600 asmenų. Kiekvienam žmogui išmaitinti Jointas turi išleisti Vilniuje 80 centų dienai, viso — 9,280 litų per dieną, arba 278,400 litų per mėnesį. Čia, žinoma, nepriskaitomas atbėgėlių aprėngimas, butai, medicinos pagalba ir kt. Tiems dalykams taip pat turi būti numatytos nemažos sumos.

Idomus yra tas faktas: Vilniuje vieno pabėgėlio išlaikymas kaštuoja 80 centų dienai, o provincijos miesteliuose žymiai daugiau, kartais net ligi 1 Lt. 50 ct. Taip yra dėl to, kad Vilniuje maitinimas yra masinis — „Jointas“ yra sudaręs sutartis su „Maistu“, „Pieno-centru“ ir „Lietukiu“, iš kurių

„Prisijusio Kunigaikščio“ Wilhelm 34 metų amžiaus, skaitomas „Vokietijos sost“ įpėdiniu, padėjo savo gyvybę, kovodamas už Hitlerį, Belgijoje.

maisto produktus gauna urmo kainomis. Provincijoje tų lengvatų nėra, todėl ir maisto produktų pristatymas iš centrų padidina išlaidas.

Žydų organizacijos jau dabar rūpinasi tuo, kas bus, kai ateis kita žiema. Dėl to jos jau ruošia žiemos aprangos atsargas. Nepaisant to, kad dabar atbėgėlių skaičius pradėjo mažėti, yra pavojus, kad, atėjus šiltesniam orui, galės atsirasti ir naujų atbėgėlių iš kaimyninių valstybių. Nemanoma, kad šelpimo darbas galės būti netolimoje ateityje baigtas — jo dar pakaks ilgam laikui.

Kiek yra iš viso tų nelaimingų karo atbėgėlių Lietuvoje — ir dabar dar negalima visai tikrai nustatyti. Pasiteiravus prie Vidaus Reikalų Ministerijos įsteigta atbėgėliams tvarkyti

FREE Pains in THE LEGS

And Other Functional Symptoms of KIDNEY WEAKNESSES
Take KIDANS now and relieve suffering and discomfort of Backache and Leg Pains — Frequent Scanty and Burning Urine — Unnatural Odor — Loss of Energy — Headaches, Dizziness, Nervousness — caused by functional Kidney and Bladder Disorders.
Take KIDANS when Kidneys and Bladder need help — when functional kidney disorders permit poisonous wastes and acids to remain in the blood. Relief often comes with the first treatment. In a few days, the symptoms should entirely disappear. They will make you feel better and look better. Take KIDANS in time. Functional kidney weakness may prove serious. Remember KIDANS must satisfy or the trial is free. MONEY BACK GUARANTEE!
Deposit \$1.00 with your druggist for two boxes of KIDANS. Use one box. If not entirely satisfied with RESULTS, return other box to the same druggist and your money will be refunded. Start KIDANS today. KIDANS is sold by Rakstis Drug Store, 1900 So. Halsted Street.

Vešk Tuos Sulankstytus Sparnus Pas:
AL'S BODY SHOP
610 W. 32nd St.
Tel. Victory 0308
Aš suvedinu ir ištaisau
Priėmama kaina
Al. Gudaitis, Sav.

Sėdimos Žarnos Ligos
(Piles, Fistula, Fissure, Ulsierai) ir KYLA (Hernia)
Virš 8,000 atsitikimų išgydyta — todėl patiesinama ir mano užtikrinamas patenkintųjų pasekmių kiekvienam mano gydymui Atsitikime. Žemas Mokestis. Lengvas Mokestinimas. Visi gali pagyti. Ekaminacija nekainuoja. Patirkit vėliausios medicinos faktus iš knygelės dykai, kaip gali pagyti.
DON CAROT McCOWAN, M. D.
20 metų Specializuojasi sėdimos žarnos ligose.
R. 1517, 25 E. JACKSON, Chicago
Atdara 9:30 iki 8 v. v.
Sekmadienį 10 iki 12 y. r.

Komisariate, man buvo paaiškinta, kad apytikriai jų yra per 30,000, bet lig šiol dar registracija nėra galutinai baigta. Suregistravimui kliūdo ir tai, kad įvairiose vietose yra pabėgėlių, kurie neįsregistruoti ir dažnai keliai iš vienos gyvenamosios vietos į kitą, iš vieno miesto į kitą.

Iš tų 30,000 atbėgėlių atėmus 11,600, kuriuos maitina ir išlaiko žydų „Joint“ komitetas, pasilieką dar 18,400 atbėgėlių lenkų ir lietuvių. Lenkus dalinai aprūpina Tarplautn's Raudonasis Kryžius, ir šelpimo darbą Lietuvoje dirba Lietuvos Raudonasis Kryžius, kurs tam reikalui turi du savo įgaliojimus: vyriausiąjį įgaliojimą p. Staneiką Kaune, ir įgaliojimą p. Jurkuną — Seinių Vilniuje.

Lietuvių atbėgėlių reikalais lenka rūpinantis pačių lietuvių labdaros organizacijoms, o tų mūsų tautiečių atbėgėlių yra per 4,500. Jų šelpimui, ypač šelpimui mokslus einančio jaunimo rūpinasi, kaip jau esu pranešęs užsieny spaudai, Draugišios Vilniaus Kraštui Remti Vyriausiosios Komitetas (sutrumpintai — V. K. R. Komitetas).

V. K. R. Komitetas, be to, rūpinasi ir šelpimu Vilniaus krašto varguomenės, ne atbėgusių iš kitur į Lenkiją. Vienam paskutiniųjų V. K. R. Komiteto posėdžių buvo aptartas drabužių klausimas busimajam žiemai. Buvo pareikštas pageidavimas prašyti amerikiečių lietuvių padaryti vasaros metu rinkliavą šiltesnių drabužių vaikams ir sušyti juos taip, kad jie pasiektų Lietuvą rudenį. Tai yra svarbu: iš anksto pasirūpinus, pagalba bus suteikta tinkamu laiku. Šią žiemą buvo taip, kad 50 tonų Raudonojo Kryžiaus vardu siųstų šiltų drabužių iš Anglijos išlo švedijos pakraščiuose ir jie gauti Lietuvoje tik pavasarį atėjant.

Iš New Yorko Lenkijos žydų Federacija Amerikoje sausio mėn. 4 dieną išsiuntė apie 8,000 svarų drabužių žydų Pabėgėlių Registracijos ir Išeivybės Komitetui (kuriam pirmininkauja p. Jonas Vileišis, o sekretoriauja K. Vairas-Rackauskas), ir dar jų negauta ligi balandžio pradžios. Dėl to, turint galvoje karo meto sąlygas, žiemai skirtus dalykus reikia siųsti butinai iš anksto, nelaukiant, ligi prasidės šalčiai. —K. Vairas

Specialės Vertybės Atminimų Dienai

Užtikrinama, kad nieko nenustosite užėję į Bernice Dress and Lingerie Shoppe šiandien — priešingai, rasite specialių vertybių, skiriamų Atminimų Dienai. Kainos ant daug dalykų specialiai numuštos, parupintas specialus stakas ir viskas vėliausiose stiliuose bei spalvose.
Bernice Dress and Lingerie Shoppe yra ties 3437 So. Halsted St., šiandien telpa jos skelbimas Naujienose. Butinai persiskaitykite ir užleiskite į krautuvę įsitikinti kokios čia puikios vertybės porsidūda žemiausia kaina. (Skelb.)

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Šių metų biudžete žemės ūkui remti numatyta gana stambios sumos. Žemės ūkio Rumams subsidijuoti skiriama 7,200,000 Lt., žemės ūkiui 170,000 Lt., žemės ūkio mokykloms ir Kėdainių žirgynui 600,000 Lt., privatiems žemės ūkio mokykloms 292,000 Lt., žemės ūkio Akademijai 876,000 Lt., žemės ūkio tyrimo įstaigai 624,000 Lt., veterinarinei pagalbai

(įskaitant ir veterinarinės akademiją) 1,882,000 Lt. Nepaprastose išlaidose žemės ūkio reikalams numatyta 6,695,000 Lt.

VILNIUS. — Iš Lenkijos atbėgusių šelpinų asmenų Lietuvoje yra dar apie 25,000, neįskaitant internautų. Tai daugiausia buvę Lenkijos valdininkai, pirkliai, namų savininkai ir pán., ukininkų labai mažai. Iš Sovietų užimtų buv. Lenkijos sričių yra atbėgusių lietuvių apie 3,000 asmenų.

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uždangalus Padarom ant Užsakymo
FIRANKOM LAZDAS...MES NUMERUOJAM IR UZKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

29-tas Ispudingas Apvaikščiojimas ir PIKNIKAS

Ketvirtadienį, Gegužės (May) 30, 1940

Pradžia 10 val. ryto

Yra surengtas ispudingas programos. Dalyvaus žymūs kalbėtojai, chorai, benas iš Dariaus-Girėno Posto su uniformomis ir savo benu.

Po iškilnių bus gražūs piknikas

BIRUTĖS DARŽE

Visus kviečiame Komisija:

X. Saikas, V. Andrutis, p-d Garšinskienė.

Lietuvių Tautiškų Kapinių Koplyčia

ATMINIMŲ DIENOS SPECIALAI

TOPPERS & COATS
—vertybės iki \$6.95 \$3.98
Visi vėliausi stiliai ir spalvos
PLAY SUITS
\$3.98 vertybės \$1.98
SPECIALAS

SLACK SUITS
\$1.98 vertybės \$1.00
Visos vėliausios mados. Didelis stilių ir spalvų įvairumas.

MOTERIMS PANČIAKOS

Full fashioned chiffon, reguliari 69c vertybė. Vėliausios spalvos 59c
—visos mišros
3 poros už \$1.50

PAKETBUKAI
reguliariai \$1.59 vertybės \$1.00
reguliariai \$2.98 vertybės \$1.98
Balti, kombinuoti ir multi-colors.

Bernice Dress and Lingerie Shop
3437 SO. HALSTED STREET

PIRKIT NAUJA Chrysler arba Plymouth
Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobilai Amerikoje; modernūs, patvarūs, nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Taisymas patarnavimas pas

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

Remkite Lietuvišką Žydą
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausi ir stipriausi
FOX HEAD ALU
Vynai-Likierai-Gėrimai
i visais miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom formius, pianus ir visokius rakandus bei storus vežam į farmas ir kitus miestus Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis i visais miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

6-ti Metal Skersai Vartų
Nepamirškite Užteiti Pas:
PETE YOUNG
Narys 271 Post ir Ch. Liet. Dr-jos
Schlitz Alus ir Užkandžiai
83 ir Kean Ave., Willow Springs
Priešais Tautiškų Kapinių Vartus

SVEIKATOS KLINIKAS.
TONSILUS \$13.50
išima už
PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje
RAUDONGYSLIŲ \$25.00
išėmimas ir Ligon.
REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagalba
GYDO VISAS LIGAS \$1.00
Ekaminacija
ir vaistai
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave., Chicago

Skubus patarnavimas
Patentkinimas užtikrintas
Stanley Mitchell Co.
Expert at Beer Co's Valytojai.
6059 SO. WASHTEENAW AVE.
Tel. Hemlock 7407
CHICAGO.
Plumbers Union Local No. 130.
A. F. of L. nariai.

KAINUOJA MAZIAU PORA 1 1/2c
NUDAŽYTI KURTENUS SU
Gypsy 10c
ECRU CURTAIN DYE 3u225c
YRA VAISTŲ IR NOTIONS KRAUTUVES

DECORATION DAY SPECIALUS PIKNIKAS

LIBERTY GROVE SEIMYNOS GALI ATSIVEŽTI IR SAVO LUNČIŲ. STALUS PARUPINSIME VĖLTUI BUS GERA MUZIKA. UŽPRAŠO
JOHN PILKIS, Savininkas IŽANGA VISIEMS VĖLTUI
Vištienos Pietūs Tik... **35c**

:-: Kanados Lietuvių Žinios :-:

TRUMPAI APIE VISKĄ

Ontario C. C. F. — socialistų suvažiavimas

Gegužės 24 ir 25 dienomis, penktadienį ir šeštadienį, įvyko Ontario provincijos socialistų (C. C. F.) septintasis metinis suvažiavimas.

Suvažiavimas prasidėjo gegužės 24 d. iš ryto, The Auditorium of the Sons of England Hall, antrašiu 2 Berti st., Toronto.

Ontario prov. socialistų delegatai suvažiavo dviejiems dienoms į "Anglijos Sunų" auditorijos salę ne šokiams, kurių mes turime kas šeštadienį, dažnai net po kelis, bet diskusijoms ir nustatymui planų, kaip ir kokių kelių turi eiti darbininkų klasė, kad pasiekus laimėjimo, pagerinti savo būklę. Suvažiavo iš visų Ontarios kampų skyrių delegatai ir afilijuotų prie C. C. F. organizacijų atstovai.

Toronto Lietuvių Socialdemokratų kuopa, kaip dalis tos partijos, siuntė suvažiavimui vieną oficialų atstovą, kuris suvažiavime turėjo sprendžiamą balsą. Kadangi suvažiavimas įvyko gegužės 24 d., kurioje pripuola šventė (Victoria Day) ir daugelis lietuvių buvo liūsi nuo darbo, todėl jie skaitlingai atsilankė į suvažiavimą ir tuo parodė, kad ir mes lietuvių darbininkai rūpinamės savo reikalais.

SLA 236 kuopos susirinkimas

Vietinės SLA kuopos susirinkimas įvyko sekmadienį, gegužės 12 d. Susirinkimas apsvaistė visus klausimus, jų tarpe ir trečio delegato atmetimą į SLA seimą. Nutarta siųsti tik du delegatus. Šiame susirinkime pakleista susirinkimų diena. Paprastai susirinkimai įvykdavo po pirmos antrą sekmadienį. Dabar per vasarą SLA kuopos susirinkimai įvyks po pirmos antrą pirmadienį toje pačioje vietoje 8 val. vakare. Sekantis kuopos susirinkimas įvyks birželio 10 d. 8 v. v.

Iš raportų paaiškėjo, kad keletas narių leidžiasi suspenduojami. Atrodo, kad Susivienijimo duobkasių lapeliai juos išgąsdino. Tie nariai tur but tokie, kad Susivienijimas pirma mirs negu jie.

Labai gaila, kad nariai leidžia save suspenduojami. Priklausydamas narys į SLA, daro gerą ne kuriam asmeniui ir ne tiek daug pačiai draugijai, kiek pats sau, apsidrausdamas save nelaimingame atsitikime — ligoje. Tas dažnai pasitaiko senatvėje. Senų narių neįprasta nei viena draugija, nei apdraudžios kompanijos. Taigi senstant nereikėtų iš draugijos šalintis, bet reikėtų į ją rašyti, kad vėliau nebūtų vėlu ir nereikėtų gailėtis.

"Graborių" šmeižikų reikalas

Toronto SLA 236 kuopa savo daugumoje yra pažangi. Bet štai užpėreite susirinkime buvo iškeltas sumanymas apsvaistyti ir reikalauti Pildomošios Tarybos, kad pastaroji imtųsi priemonių sulig SLA konstitucijos nubausti tuos SLA duobkasių, mirtį pranašaujančių lapelių autorius, nežiurint kas jie tokie yra.

Kiekviena organizacija ar draugija baudžia savo narius, kurie, budami draugijoje, grąžina ją. Intelligentiška bausmė organizacijoje už biurų organizacijos griovimo darbą gali būti išmetimas, jei draugijos turto nėra išeikvota. Šiame reikale su lapelių vyrais įvyko mūsų pažangioje kuopoje netikėtumas. Tas netikėtumas ap-

sireiškė tame, kad išskiriant poros kuopos narių, nereikalavo SLA griovikų bausti.

Pažangūs nariai visi žino, kad tie lapeliai biuriai griau-na organizaciją ne tik čia pas mus Kanadoje, bet ir visoje Amerikoje. Taigi tylėti, nekelti protesto balso ir nereikalauti jų nubaudo išmetimu iš SLA, kurią jie griaua, tai yra didelis mūsų pažangios kuopos apsilaidimas ir nesirūpinimas savo organizacija.

Motivuoti tuo, kad Pildomoji Taryba tegul daro taip, kaip ji išmano, nes ji turi teisę sulig konstitucija organizacijos kenkėjus bausti, tai dar nėra mūsų pažangios kuopos išmintis. Ypač mūsų kuopai tokia mintis išminties neuoda. Nelabai tokia organizacine išmintimi mūsų pažangios kuopos nariai gali didžiulotis. Tiesa, kad Pild. Taryba lapelių biurius autorius gali nubausti ir be mūsų reikalavimo. Ji tą teisę turi. Bet gyvenimo praktika rodo, kad šiais laikais nevisuomet galima savo teise naudotis, nors teisė yra dažnai ir per daug aiški. Be kuopų nuomonės ir reikalavimo vargu ar Pildomoji Taryba darys kokių žygių su organizacijos priešais-naikintojais. Mums žiūrint į šį reikalą per pirštus, jei Pild. Taryba juos nubaustų, tai lapelių kompanija lietuvių biurius pamazgas-srutas ant Pild. Tarybos. Kas nori už savo teisę būti purvinamas? Faktas rodo, kad už savo teisę jei esi smirdančia medžiaga purvinamas, šmeižiamas, keikiamas ir net "razbaininkais" vadinamas, tai ar nėra pagrindas nuo savo teisės atsisakyti? Kad kelios dešimtys kuopų pastatė reikalavimus bausti lapelninkus Pild. Tarybai, tas dar nereiškia, kad mūsų kuopa turi bijoti ko ar tylėti. Visos pažangios kuopos ir delegatai seime turi griežtai reikalauti Pild. Tarybos ir seimo tuos organizacijos kenkėjus nubausti, išmetant iš Susivienijimo, jų tarpe ir brolių Jurge-lionį, kuris nieko kito nemato kaip "razbaininkus" tuos, kurie pasišventusiai Susivienijimui dirba — aniuolais, kurie griaua.

Socialistų kuopos darbuotė

Socialistų kuopos pasitarimas įvyko gegužės 12 d. Šiame pasitarime papildomai buvo tartasi apie siuntimą atstovo į socialistų konferenciją Chicagoje. Nutarta, kad specialiai vykstančiam atstovui kelionės išlaidas padengs kuopa. Išlaidos apribuotos. Kuopos sekretorius apšėmė vykti, jei aplinkybės leis. Bet jei jam aplinkybės neleis vykti, tai kuopa atstovaus kitas asmuo, tuo atsitikimu draugė Indrielenė, kuri yra išrinkta nuo SLA kuopos į SLA seimą.

Taip pat nutarta paskirti du dolių delegatui, kuris atstovavo C. C. F. Ontario socialistų konferencijoje gegužės 24 ir 25 dienomis Toronto. Paskirtą sumą delegatas perduos tokiam fondui, kuris konvencijoje paaiškėjo daugiausia reikalingas finansinės paramos. Malonu matyti Toronto socialistus veikiant ir rūpinantis darbininkų geresnio gyvenimo kovos reikalais.

Dar maloniau būtų, kad visi save vadina socialistais ir socialistinio judėjimo simpatikai stotų į kuopą ir energingai veiktų organizuotai. Tik organizuota ir organizuotai veikdama darbo klasė gali laimėti. Lietuviai socialistai bukime organizuotos darbo klasės dalimi

IŠ TORONTO PADANGĖS

Gražus May koncertas

Kaip ir kiekvieną pavasarį, taip ir šį gegužės mėn. 21 d. Toronto Public schools suruošė idomų koncertą Massey Hall. Jo programą sudarė mininių mokyklų galiausiai vaikų chorai, kurie sujungti į vieną sudarė septynis šimtus balų, lengvai ir jautriai plaukiančių iš jaunų krutinių. Šiam didžiuliui chorui dirigavo Miss N. Emily Todd, žymi muzikė. Taipgi buvo ir gabiausi mokiniai smuikininkai. Jie sudarė bendrą orkestrą iš šimto vaikų. Smuikininkų tarpe buvo ir lietuvis Alg. Šimonis, kuris priklauso Niagara str. school orkestre. Šis orkestras du metu iš cilies yra laimėjęs antrą vietą konkursuose. Bendrą smuikų orkestras pagriežė "Alita" (Wild flower). Išėjo labai gražiai. Nors chore ne daug tesimatė lietuvių vaikų, vienok visai be jų neapsiėjo. Mūsų lietuvių jaunoji karta gražiai įvertinama svetintaučių tarpe. Chore viena iš talentingų mergaičių dainavime dalyvavo Regina Straževičiūtė. Ji baigia Public School ir jau rimtai pradėjo lavintis dainavime. Studijuoja Toronto muzikos konservatorijoje. Nors Straževičiūtė dar jauna, bet atrodo, kad nejuokais siekia tikslo. Laimingo pasisekimo.

Labai gražiai suvačino, mažai vaikūčiai iš Bowmore Road kindergarten, pasakaitę, "The Shoemaker and the elves". Sunku visus numerius čia suminėti, gana to, kad koncertas buvo taip rupestingai priruoštas ir taip sužavėjo žiurovus savo įdomia programa, jog gražūs įspūdys neišdils iki sekančio tokio koncerto, kitą pavasarį. Patartina lietuviams gau-siau atkankyti tokius vaikų koncertus, o ypač motinoms ir vaikams.

Apsivedė J. Jurkonis.

25 d. gegužės įvyko vestuvės torontiečio Jono Jurkonio su amerikiete p-le Malvina Petrauskaitė iš East Vandergrift, Pa. Kadangi jaunuosios tėveliai ir giminės negalėjo atvykti, tai jaunoji pora, nekėlė labai iškilmingų vestuvių, todėl jų vestuvės torontiečiams, buvo visai netikėtos. Savo povestuvinėms atostogoms jaunieji vyksta jaunosios tėviškėn. Ten mano kiek paviešėti, o vėliau gal ir apsigyventi. Joną Jurkonį ir Malviną Petrauskaitę, sukurusius lietuviškos šeimos židinį, nuoširdžiai sveikinu ir linkiu daug laimės naujame gyvenime.

"Neteisingo" užmetimo dėlei.

Pastebėdama apie pertankius užgauliojimus nepatinkamų asmenų "replikomis", net viešose vietose, norėjau tik įspėti keršto pilnus žmones, kad jau būtų laikas paliauti užgauliojimai siekti kultūros — meno ir vienybės, kurios neva visi trokštam. Tuo visai nesiskundžiau ir užtarimo neieškojau, nes laimei šį kartą pati mažiau buvau paliesta negu kiti. Anaiptol, tuo nemaniau ir nenorėjau įžeisti choro visų narių, o ypač jo jaunųjų, kurie mano, kaip ir aš jiems, niek nieku nėsam nusidėję.

Mano menku supratimu, choro geras autoritetas privalo rūpėti ne tik rengėjams, bet kiekvienam nariui, todėl atlanke

ir veikime. Niekas darbo žmonių buvimo nepagerins. Tik mes patys galime pagerinti savo gyvenimą, tik organizuotai kovodami. —Darbininkas.

parengimą svečiai turėtų but vieti lygūs, ir jeigu pagėdą pavyksta išlaikyti nešlietą, t. i. to negalima skaityti prie kokios tai griežtos institucijos. Kaip suaugę žmonės, turėtume ir be institucijų suprasti, kur ir kaip leistina elgtis. Kadangi aš neįvardėjau, kurame iš parengimų girdėjau replikas, tai jau tuo turėtų būti aišku, kad taikoma tik tiems, kurie nenori save sukontroliuoti. Tai jūs ir patys pripažįstate sakdami, kad jums neaišku "kas, kam ir kuriose aplinkybėse replikas siuntė ir kuomet tas įvyko?" Jeigu taip, tai kamgi jums reikėjo atsiliepti jei nesate kalti?

Aš neprieštarau jums, jaunuoliai, kad reikėjo nemalonumų šu jums išrišti, tai galima atlikti, tik tuo atveju, jei reikalas rimtas, bešališkai. Aš gi, turiu atmintį, kaip šališkai įsitiškinę nariai reagavo į netolimos praeities nemalonius įvykius, įvykius toje pat pastogėje, su kuria jūs glaudžiai sugyvenate, taipgi tikios, kad jūs dar nepamiršot, kaip skaniai buvo pajaukti tie, kurie pasipiktinti drįso nemalonias įvykius. Geresnių pasekmių nesitikėjau nei dabar, todėl niekieno nepastebima pasiūliau, šsinešdama nusivylimą. Gaila, kad dar neatėjo laikas žiūrėti į visus kaip į lygius lietuvius! Jei jums atrodo, kad kiekvienas žmogus turi teisę elgtis, taip kaip jam patinka, tai man atrodo kitaip. Dažnai vieno žmogaus per daug laisvas elgysys ar netinkamas išreiškimas, pakenkia draugijoms, kuopoms ar chorams. Mums tai žinoma iš patyrimo. Norėjosi be skirtumo matyti su visais lietuvišiais parengimuose, kurių dažnai išsiilgstam, bet jei įtęst pritariat nemaloniems nuotikiams, todėl ir man belieka likti su tais, kurie pildo savo pažadą, nežengti ten, kur vien nemalonomais vaišina.

Su jumis, kaip su jaunuoliais, polemikos vesti nematau. Jūs svetimi nemalonumai, nes jums jų dar nespėjot patirti. Kada jums teks turėti bendrų reikalių su skirtingų įsitikinimų žmonėmis, tada jūs suprasite, ar vada galima, taip elgtis, kaip patinka. Jus kaipo busimus veikėjus (tikios lietuviškoje dirvoje) trokštu sulaukti rimtesniais ir bešališkesniais negu mes esame.

Savo rašinio pabaigoje, mied jaunuoliai bandote atkrekti dėmesį mane, kaippo turinčių daug priešių. Aš ir tai jums atleidžiu, nes priešų, noriu tikėti, neturim nei jūs, nei aš. Priešių vaizduojusiu bausiu žmogumi. įykojančių iškrest žiauriai niekšybę. Vadinti žmogų priešu, tik aš tai, kad jis kitaip mano ar tiki negu "aš", yra daugiau negu žiauru. Pas mus, kaip ir kitur pasitaiko, tik blogos valios žmonių, del mažmožių nesuvaidančių pykčio, kurį lieja savo artimui visokiomis progomis.

Kadangi jums, jaunuoliai, ir kitus rimtus choro narius aš gerbiu kaippo žmones, mums laikada pasitaiko vienas ke-iais susitikti; todėl nuolankiai atsiprašu, jei mano pavadinimas "rengėjai" užgavo jus. Tie kurie vaizduojasi esą mano priešai, manęs kaippo paprastos pilietės, tai nei kiek neužgauna. taipgi nesumažina noro, pasitaikiusiais reikalais juos atflankyti, taip pat žmoniškai, kaip dariau iki šiol.

Šiuo pasiaiškinimu, baigiu su jumis, kaippo netikraisiais kaltinimais bile kokias viešas polemikas, jei dar manote jų turėti. O. I.

Nušovė Du Banditus

Du banditai buvo nušauti vakar po pietų, kai jie bandė apipiešti Cragin Building and Loan Association "spulka", adresu 5200 Fullerton ave.

Susišaudyme buvo sunkiai pašautas policistas Maurice Wagner iš North ave. nuvados.

BUDRIKO RADIO PROGRAMAS

Pereito septintadienio vakare Budriko radijo programos iš WCFL stoties, 970 k. buvo gana gražus ir gerai išpildytas. Simfonijos orkestra davė gražų marš ir gerą polką; dainininkai, Chapas ir Ona Juozaitienė, duetu padainavo: Plaukia sau laivelis, Aukso Miglos ir Saltyšius; vienu balsu — Ona Juozaitienė — "Visur Ty-la". Makalų šeima savo gyvenimo dramoje pasiekė konspiratyvumo stadiją, kur kiti šeimos nariai bando turėti sau gėdžių juokų iš nelabai patinkamos jiems draugės p-nios Petrauskienės. Kol kas tas jų šposas gerai jiems sekasi.

Kas atsitiks toliau, pamatysime tolesniuose vaideliuose.

Programas Rytų

Kitas Budriko radio programos bus ketvirtadienį vakare nuo 7 iki 8 val., Chicago's laiku, iš stoties WHFC., 1420 k. Bus gera muzika, gražios liaudies dainos, svarbūs asmenų ir draugijų pranešimai ir Dėdės Pasakoriaus juokai.

— Radio Mėgėjas.

Diena Iš Dienos

ATOSTOGAUJA FLORIDOJ

Prieš mėnesį ponias Aleknie-nė išvažiavo Floridą su savo teta. Gegužės 2 d. apturėjau nuo jos labai gražų laiškutį, kurame rašė kad Floridoj daug lietuvių daro pragyvenimą iš vasarnamių. Rašė, kad visuomet šilta, tai priauga visokių didelių paukščių, žvėrių ir žuvų. Žmonės pušnuogi vaikščioja, maudos, tinginiauja.

Šiandien apturėjau nuo ponios Aleknie-nės atvirutę, kurioje rašo, kad jau stotyje laukia Chicago's traukinio ją sugrąžinti namon. Jos teta pasi-lieka Floridoje gyventi pastoviai pas jos dukterį, kuri tenai užlaiko vasarnami.

Mes visi laukiame laimingai sugrįžtančios ponios Aleknie-nės. Ji buvo išrinkta delegatė į SLA seimą ir yra North West Moterų klubo raštininkė. Ji mums daug papasakos ką matė Floridoj.

V. Faiza.

SUZANA MAČIENĖ SERGA

Praeitą penktadienį, geg. 21 d., likosi išvežta į šv. Kryžiaus ligoninę pačiai žinoma ne tik Northsideje, bet ir po visą plačiąją Chicago, p. Suzana Mačienė, gyv. po antrašu 3353 Evergreen Ave. Serga sunkiai plaučių uždegimu.

Lankytojams patartina kol kas susilaikyti nuo lankymo, kol ligonis šiek tiek sustiprės.

Labai gaila pp. Mačių, kad jų seimą ištiko tokia skaudi nelaimė.

— J. Tarulis.

SVEČIAS IŠ CALIFORNIJOS

Šiomis dienomis lankėsi Chicagoje Lietuvos garbės konsulas J. J. Bielskis, iš Los Angeles, California, ir tarėsi su konsulu P. Daužvardžiu įvairiais tarnybiniais bei tautiniais reikalais.

Konsulas Bielskis džiaugėsi didėjančiomis Californijoje lietuvių pajėgomis ir stiprėjančiu veikimu Los Angeles kolonojoje. (Sp.)

Čiemių Leidimus (Chicagoj)

Anton Galich, 45, su Katherine Macikas, 41
Robert Stege, 23, su Beth Sebastian, 24
Michael Malachesen, 21, su Florence Levickis, 19
Edward Daujotis, 21, su Susan Svinskunas, 21
Anthony Rudis, 29, su Mary Juozaitis, 25
Mendell Tichron, 24, su Stelal Sprogis, 23
George Burmeister, 25, su Mildred Jost, 24
Joseph Swartz, 22, su Rose Stalmack, 20
James Magoon, 23, su Anastasia Burchent, 20
Jacob Koski, 28, su Erna Sohren, 27

Reikalauja Perskirų

Pauline Barth nuo John Barth
Evelyn Suleski nuo Raymond Suleski

Gavo

Elizabeta Nagel nuo August Nagel

MOKSLO BAIGIMUI... ATMINIMŲ DIENA!..

BALTI!!!

BOSTONS LEAD THE PARADE!!!
PUIKŲ NAUJI PATERNAL VISI NAUJI!!

Visos miosos. Visi ekspertiskai pataikomi.

MES KAINŲ NEPAKELEME.

WEGGIES—MULTICOLORS—SPORTS—ALLWHITES—SPECTATORS—PUMPS—RUDI IR BALTI
MELYNI IR BALTI—JUODI IR BALTI

GARSUS Red Cross
BATELIAI MOTERIMS
Visi Nauji!!!

Didelis naujų patėrų pasirinkimas.
Nauji Baltieji... Naujos kombinacijos. Viso am- \$6.50
žiaus prisitaikymas

Vyrams ir Jaunuoliams OXFORDS!!

Nauji Balti
Rudi ir Balti
Juodi ir Balti

GERIAUSIAS PIRKINYS CHICAGOJ

Prisitaikinkite DABAR!!

NAUJI BALTI MERGAITĖMS IR Vaikams

Poll Parrott ir Star Brand Bateliai.

\$2.45 \$2.98 \$3.45

Garantuoti vien tvirtos odos bateliai \$5.00 pinigais ir nauja pora, jei rasite bent kiek popieriaus bet kur bateliuose.

ILGIAU DEVESIS, ILGIAU LAIKYS

Pasirink savo vaikui dabar. Miosos iki 3 ir visų pločių AA iki D.

BOSTON SHOE STORE

3435 SOUTH HALSTED STREET

Atdara Sekmadieniais iki 2:00 val. popiet.

Atdara Sekmadieniais iki 2:00 val. popiet.

JONO BURAGO PAMINKLUI STATYTI KOMITETO ATSKAITA

Sios aukos surinktos per sekamus draugus jau tilpo spaudoje:

J. Stulgaitis	\$25.00
A. Ambrozus	10.00
J. Juknis	2.70
J. Skeberdytė	1.45

Viso \$40.00

Trys kiti draugai surinko \$30.35 (Rinkėjų ir aukotojų vardai seka žemiau)

Aukojo J. Burago sesuo \$5.00
Pelnas nuo vakarėlio balandžio 25 d. 1939 46.00

Surinkta aukų laike Jono Burago laidotuvių 19.30

Viso susidaro \$140.65

Išmokėjimai

Paminklas \$93.65

PADEKAVONĖ

A. A. Ona Tamošiūnienė, kuri mirė 24 d. geg. ir palaidota tapo Liet. Tautiškos kapinėse, amžinai nutilus ir negalėdama atsidėkavot tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgalvėdami jos prasišalinimą iš mūsų tarpo, reikiame giliausia padėką dalyvavusiems laidotuviuose žmonėms ir suteikusiems vainikus draugams, dėkavojame graboriui S. M. Skudui, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžiną, o mums patogino perkelti nuliudimą ir rūpestius, dėkavojame grabinėms, visiems draugams ir giminiams, kurie suteikė gėlių vainikus, V. B. Ambrose už išspūdingą kalbą kopijojimą, visoms giminiams, ypač švęgturui Jonui Tamošiūnui iš Grand Rapids ir pusseserei Lapienėi iš Scottville, Mich., kurie atsilankė į pagrabą.

Moteri ir motinėlei sakome: išsėkis šaltį žemei.

Nuliudė lieka,
Vyrsas, Antanas, dukterys Kazimiera, Soverija ir Palmera, Sunai Frank ir Leonard

Kapo pataisymas 6.40

Gėlės 3.00

Garsinimai "Naujienuose" 6.00

Blankos aukų rinkimui 2.00

Bunko parės tikietai 2.25

Šimet pataisymas kapo 5.60

Viso išmokėta \$118.90

Lieka komisijoj \$21.75

Komisija:

J. Stulgaitis,
J. D. Bendokaitis,
P. Millerienė,
J. Gulbinienė

Bendokaitis surinko:

St. Vesas \$3.35

A. Andriulienė 1.00

Bernice Abrox 1.00

A. Deveikis 1.00

Ona Remėikienė 1.00

Veronica Vesienė 1.00

F. Abėkas .50

C. Zix .50

O. Garčinskienė .25

O. Getting .25

J. K. Stalioraitis .25

Viso surinko \$10.10

J. Gulbinienė surinko

Brighton Pk. Mot. Kl. \$2.00

P. Balickienė 1.00

A. Dikšas 1.00

J. Lendraitis 1.00

S. Mankas 1.00

J. C. Miller 1.00

O. Biežis .50

E. Kelpk .50

Antanas Klein .50

Stanley Lipnik .50

A. Mišėikaitienė .50

Peter Mockus .50

John Urba .50

T. Bartkus .25

W. Brazauskas .25

V. Butkus .25

John Graber .25

A. Kalpokas .25

Wm. Kimickis .25

O. Kinderienė .25

Eva Mineika .25

A. Praninskas .25

Mrs. Burokienė .25

Ivanauskienė	.25
Karaliūnienė	.25
Marks	.25
Mišėikaitienė	.25
Puniškienė	.25
Ragauskienė	.25
Zabukienė	.25
O. Sandargienė	.20

Viso surinko \$14.95

Pėtronele Miller surinko

S. Waskelis \$1.00

S. Petruskas .55

K. Cepulis .50

M. Grakauskas .50

A. Lungevičia .50

Jonas Pabarska .50

M. Papera .50

C. K. Braze .25

W. V. Mankus .25

Joe Markus .25

E. Mitchell .25

Mr. Sodeikis .25

Viso surinko \$5.30

J. S.

Užsisakykite Knygą Apie Lietuvą

Stambieji prenumeratorių knygos "Economic Reconstruction of Lithuania after The World War"

Kun. Valantiejus iš Waterbury, Conn., 12 egz. po \$2.00

—\$24.00.

"Tėvynės" Redakcija per redaktorių Kl. Jurgelionį 10 egz. —\$20.00.

Lietuvos Pasiuntinybė Washingtone 10 egz. —\$20.00.

Kun. Jurgis Paškauskas iš Chicago 6 egz. —\$12.00.

Kun. C. E. Paulionis iš Brooklyn, N. Y., 5 egz. —\$10.00.

Adv. J. W. Ansell-Andziulaitis iš New Yorko 5 egz. —\$10.

Kun. B. Liubauskas iš Unica, N. Y., 5 egz. —\$10.00.

Adv. F. J. Bagočius iš Boston, Mass., 1 egz., o likutį skiria knygos iš parent. \$5.00.

Kun. P. V. Juras iš Lawrence, Mass., 2 egz. —\$4.00.

Tomas Vilchis, Lietuvos Garbės Konsulas Mexico, 3 egz. —\$6.00.

Adv. A. P. Lucas, iš Schenectady, N. Y., 2 egz. —\$4.00.

Kun. Jos. Herdegan iš E. Vandergrift, Pa., 2 egz. —\$4.00.

Kun. Balkunas iš Maspeth, L. I., N. Y., 2 egz. —\$4.00.

Dr. Vengius iš Brooklyn, N. Y. —\$4.00.

J. Laučiskis iš Brooklyn, N. Y., 2 egz. —\$4.00.

Pranas Pūkas per K. Dryžą iš Philadelphia, Pa., 2 egz. —\$4.00.

Iki šiol jau gauta 210 užsimokėjusių prenumeratorių, bet kad būtų galima padengti spausdinimo išlaidas, prenumeratorių reikia mažiausia 400 egz. Manantieji šios knygos išleidimą parenti prenumeratoriams, maloniai prašomi su užsakymais pasiskubinti. Knygos išleidimą užsakymais parentusiems nuoširdžiai dėkoju.

A. Stinitis,

16 W. 75th St.

New York, N. Y.

Atidengimas Paminklo Kapu Dienoje

A. Gudaitis

Kapų Puošimo dieną, Tautiškos Kapinėse, bus atidengtas paminklas vėlioniiui Antanui Gudaitiui. Laikė ceremoniją kvartetas, po vadovybe p. Steponavičienės, sugiedos keletą giesmių.

Vėlonis Antanas mirė lapkričio 30 d. 1939 m. Buvo labai gero būdo žmogus ir uolus "Naujienuose" rėmėjas. Paliko dideliame nuliudime žmoną Oną, tris dukteris, brolį Tadą ir daugia giminių.

Vėlonio atminimui žmona ir dukterys pastatė paminklą Tautiškos Kapinėse ir rytoj, gegužės 30 dieną kviečia gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti jo atidengimo ceremonijose.

A.

Radviliškiečiai Nerengs Pikniko — Vaziuos į "Jaunimo"

Chicagoj jų yra nemažas būrys

Chicagoj yra nemažas skaičius radviliškiečių, bet jie iki šiol dar nesusibūrė į klubą, kaip yra padarę joniškiečiai, klovainiečiai, kupiškenai, suvalkiečiai ir kiti. Vienok tie radviliškiečiai, kelios dešimtys šeimų, viso sudarančių apie 30–40 asmenų, labai dažnai kviūvosi sueina ir kartu praleidžia sekmadienį popiečius besidalindami įvairiais savo krašto prisiminimais.

Šiemet radviliškiečiai, iš karto buvo sumanę savo pikniką rengti, bet šiomis dienomis apie žinomam West Sidės stuvėjui Petriui Mankui ir jo žmonai Mrs. Valerijai Mankienei vadovaujant nusitarė, kad vieton rengti nepriklausomą išvažiavimą, jie visi "in corpore" vyks į laukraščio "Jaunimo" rengiamas "Jonines" birželio 23 d. Sunset Parke ir ten užsiregistruos reikalinga skaičių stalų linksminsis.

"Jaunimo" redaktorių Juozas Poška šį radviliškiečių nutarimą maloniai priėmė ir išreiškė padėką už savanoriavimą parenti "Jaunimui" ir jo vėliau susijusiųjų Chicagoj lietuvių jautumui, didijai parčigimui. "Jaunimo" štabas ne tik kad rezervavo gražiąsias dalį Sunset Parko radviliškiečiams, bet pažadėjo dar ir išpuošti ir žinoma gražia išskaba atžymėti, kad visi žinotų, jog tai Radviliškiečiai linksminasi.

Kviečia ir kitus radviliškiečius pasiekti

Pp. Manjams radviliškiečių grupės veikloje bei organizavime didelės reprezentacijos "Jaunimo" Joninių pikniko daug padeda Mrs. Lileikis iš Marquette Parko ir Mrs. Dailionis iš Bridgeport.

"Jaunimo" redaktorių tuo pačiu atsišaukimu ir kitas pagal kilmės vietas susibūrusius lietuviškiečių pavyzdžiui pasirinkti "Jaunimo" išvažiavimą savo pavasariniam susėjimui. Vietos, sakio, visiems užteks ir visiemis jienis išpuošs atskiras sekėjas parke.

"Jaunimo" ketvirtasis metinis piknikas — Joninių festivalas įvyks sekmadienį, birželio 23 d., Sunset Parke. — J. I. S.

Sekmadienį Joniškėčių Kl. Piknikas

Ivyksta Spaicio darže

Joniškėčių. Labdarybės ir Kultūros Klubo susirinkimas įvyko gegužės 12 d. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. Apsvarčius klubo bėgančius reikalus ir išdėvius rengimo komisijai Leap year vakaro (įvykusio balandžio 21 d.) raportą, pasirodė, kad vakaras klubui davė grynų pelno \$52.15.

Toliau buvo išrinkti darbininkai piknikui, kuris įvyks sekmadienį, birželio 2 d., Juozo Spaicio darže, prie O'Henry parko Willow Springs, Ill. Bus šatni muzika šokiams, visokių skanių gerimų ir užkandžių, visokių žaisimų ir kitų įvairumų.

Joniškėčių parengimui visados esti rūpestingai parduosiami svečių priėmimui ir palinksinimui, tad ir šitas piknikas bus linksmas ir įvairus.

B. Vaitiekūnas.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

SUSIRINKIMAI

MARQUETTE PARK LIET. AM. PILIEČŲ KLUBO praeitame narių susirinkime nutarta perkelti susirinkimus iš sekmadienio į trečiadienio vakarą. Pirmas vakarinis susirinkimas įvyks paskutinį trečiadienį, gegužės 29 d., 7.30 val. vak. Visi kviečiami atsilankyti ir atsivesti savo draugus bei kaimynus. Šis klubas yra laisvas, įėjimai ir patarimai yra teisingai apkalbami. — John D. Simans, K.

Skridimo Vadas

Ligget and Myers tabako bendrovė paskelbdama Chesterfield cigarečių vąj birželio mėnesiui, vienkart, pavidino didelį orlaivį, "Skridimo Vadą", Chesterfield vardu.

Tarpe kitų spektaklinių skelbimų naujose serijose matome New Yorko muzikalo teatro trupę, "Higher and Higher", Douglas Fairbanks, Jr. ir krutomųjų paveikslų garsenybę Gary Cooper, Poley Mc Clintock bei Donna Dae iš Fred Waring Radio Programos. Kiekvienas skelbimas traukia skaitytojų dėmesį savo charakteriais bei būdu, kuriuo juos pveda prie supratimo tos "Arukai cigarečių, kurie patenrina" sąvokos.

Be to, vąjus yra papildomas gana gražiais ir originaliais išpardavimų paveikslais bei žurnalais skelbimais; paskui, krantas nuo kranto iš Fred Waring "Pleasure Time" ir Glenn Miller "Moonlight Serenade" radijo veikalais didžiausiu radijo tinklu. (Skelb.)

Atsišaukimas į Lietuvius

Kadangi šiemet Chicagoj įvyksta keli seimai, į kuriuos suvažiuos žmonių iš visų lietuvišais apgyventų miestų, raginame visus puošti lietuviškąs Tautiškas Kapines. Tai yra vėliavėlė, didžiausia ir tvirtčiausia laisvosios visuomenės organizacija, į kurią atėję turim vieną ir tą patį tikslą: turėti laisvę, ir laisvai būti palaidotais be bažnytinio ir barbariškų prietarų.

Už tai lietuviškos Tautiškos kapinės ir laikosi nuošaliai visokio partijųviskumo. Už tai dar sykį kviečiu visą visuomenę prisidėti ir parenti kapinių lotų savininkų rengiamą pikniką Birutės darže, kapinių puošimo dienoje. Kapinių trustistai ir komitetas yra prisirėngę, kiek tik sąlygos leis priimti visus svečius Birutės darže, kur visi tikrai maloniai laiką praleis.

Rytoj Kapų Puošimo dieną, programą kapinėse prasidės 11 val. ryt. Koks bus programos, yra pranešta kitur. Aš galiu tiek pasakyti, kad su programų nebūsime apvilti, nes šiemet turime gerą komitetą.

Vardan visų trustistų, turiu padėkavoti poniai Marijonai Maciukevičienei ir jos dukterei, Marijonai, 1036 E. 93 St., už puikią dovaną — Amerikos vėliavą.

Trustistas P. Daubaras.

Policijos Parengimas Našlių, Našlių Naudai

Dabar parsiduoda tikėtai Chicagojos policijos departamentui parengimui, "Sporto Dienai", kuri įvyks birželio 29 d., 30 d. ir liepos 7 d., Wrigley Field ir Comiskey Park laukuose. Tų dienų pelnas skiriamas fondui sušelpsti šėmas policistų, kurie žuvo eidami savo pareigas.

Tiktai policistai uniformuose turi teisę tikėtis parduoti.

Skelbimai Naujienuose duoda naudą dēlo, kad pačios Naujienuos yra naudingos.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL

Asmenų Ieško

PAIESKAU TONY SVAIKAUŠKIO, Stanislovas Navickis, 2759 Arsenal St., St. Louis, Mo.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGA Mergina, 20-30 bendram ruošos darbu, buti, virti nereikia, \$6-8. Keystone 2825.

REIKALINGA Mergina RESTAURANTE pagalbėti. 6912 So. Western Ave.

REIKALINGA Mergina namų darbui ant vietos gyventi, 3 suaugę žmonės, nėra virimo, geri namai. 3350 W. Roosevelt Road, Tel. Nevada 5578.

REIKALINGA Mergina prie namų darbo, mažas apartamentas, geri namai, \$6 ar \$7.00 savaitel. Tel. Irving 8324.

Mergina BENDRAM ruošos darbu, savas kambarys, trys suaugę, virti nereikia, geras mokėtis. Dissen, 1234 Independence Blvd.

PATYRUSI Mergina bendram ruošos darbu, patikima, buti naktimis. Lawndale 5233.

Mergina BENDRAM RUOŠOS DARBU, patyriusi; savas kambarys, vana, virti nereikia, lengvas skalbimas, eiti, prižiūrėti vaiką, mokėtis. Columbus 4572.

REIKALINGA Mergina prie namų darbo, ant vietos gyvenimas. Butų geistina, kad mokėtų gaminti valgi. \$12.00 savaitel. Saukite Riverside 5150.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS EXPERTAS elektriškas prie namų darbų — senų ir naujų. Atsiliepkite laišku. Box 2363 — 1739 So. Halsted St.

REIKALINGAS DZENTORIAUS pagalbinkas, kiek patyres. Box 2364, 1739 So. Halsted St.

REIKALINGAS PAVIENIS, pusamžis vyrsas, kaipsi janitoriaus pagalbinkas resarte. Saukite tarpe 9:30 ryto ir 7 vakare. Crawford 1959.

REIKALINGAS 3-čių RANKŲ kepėjas ir draiverys prie duonkepėjos. 2924 W. 25 St. 8 val. ryto.

BENDRAM RUOŠOS DARBU, 20 iki 30 metų amžiaus, angliškai kalbanti, patyriusi virimas paprastai, lengvas skalbimas, vienas mokytis vaikas, savas kambarys, liudymas, \$8 iki \$10. Ravenswood 7656.

PARTNERS WANTED

Reikia Partnerių

PAIESKAU prisidėti už partnerių su pinigais ir darbu prie lunch, sandwich, hamburger ir kitų valgomų produktų. Arba kokią kitą biznį. Turėt-At-Norėt-Naujai užsidėti? Rašyk Box 2361, 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

AUTOS — TRUCKS FOR SALE

Automobilai ir Trokai Pardavinami

Šios Dienos Specialai

PAS

CENTRAL AUTO

SALES and SERVICE

'38 DODGE 4 durų sed.

Radio ir šildytuvas \$495

'38 PLYMOUTH Sedan, Radio ir šildytuvas \$445

'37 PLYMOUTH Sedan, \$385

'37 DODGE 4 durų Sedan, \$395

'36 PLYMOUTH 4 durų Sedan, \$285

'35 DODGE 4 durų Sedan, \$245

Radio ir šildytuvas \$245

'40 PLYMOUTH 4 durų De Luxe Sedan su šildytuvu. Vaziuos tik 3000 mylių už dideles santaupas. Daug kitų išdirbysčių ir modelių pasirinkimui. Įkainuoti \$25 ir aukščiau lengvais išmokėjimais.

3207-9 So. Halsted St.

Tel. VICTORY 1717.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progs

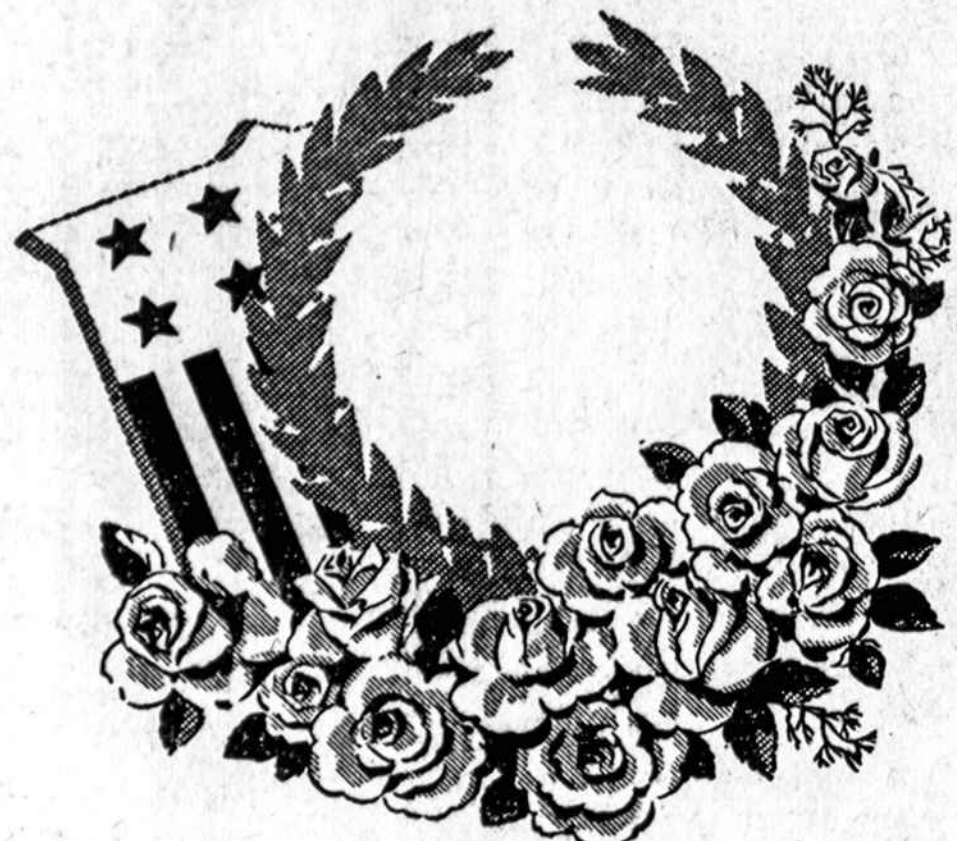
TAVERNO KAMPINIO BARGENAS. Pamatykite ką \$8,000 nupirks: gerai pastatyta 2 aukštų plyną su didele krautuve ir 4 kambariais užpakaly, einančiųj taverno biznį ir fikieriais; 4-5 kambarių flatus antram aukšte, furnas šildymas ir 5 kambarių katedž užpakaly, furnas; rendos \$137 mėnesi, be skolų, \$4,000 imokėti. Mr. Mickevic, Rosain, 5933 So. Halsted St. Normal 3678 (didelis pasirinkimas kitokių bargenų).

PARDUOSIU TAVERNĄ su visais įrengimais ir laisnu greitai ir pigiai, nes savininkas išvažiuoja į Iginone. 6500 S. State St., Tel. Wentworth 3643.

BUSINESS — TO RENT

Rytoj Kapų Puošimo Dienos Išskilmės

Tautiškos Kapinės Rengia
Ispudingas Apeigas

Kapų Puošimo Dienos Apeigų Tautiškos Kapinėse

PROGRAMAS

(Pradžią — 11 val. ryto)

1. Įžanga — Benas Lietuva
2. Atidarymas apvaikšiojimo—kapinių pirm. drg. Lubinas
3. Benas Lietuva, po vadovybe K. Steponavičiaus
4. Birutės choras, po vadovybe J. Byansko
5. Kalba Dr. P. Grigaitis, "Naujienu" redaktorius
6. L. K. choras, po vadovybe J. Kenstavičiaus
7. Kalba L. Pruseika, "V." red. narys
8. Benas
9. Pirmyn choras, po vadovybe K. Steponavičiaus
10. M. Vaidyla, "Sandaros" redaktorius
11. Benas
12. Dariaus-Girėno postas.

Kapų Puošimo arba Atminimo Dienos Reikšmė

Rašo Dr. A. L. Yuška

Jungtinių Valstijų šiaurinės valstijos turi paskyrusios met vieną dieną legale šventę atminimui pagerbimui ir papuošimui kapų, tų kareivių, kurie liko užmušti ar sužeisti Civilizacijoje. Gegužės (Mojaus) 30 dieną tam yra paskirta ir švenčiama visose šiaurinėse ir vakarinėse valstijose. Dabar visi žmonės, netekę savųjų—ją švenčia.

Pietinėse valstijose tą dieną vadina: "Konfederacijos Atminimo Diena" t. y. "Confederate Memorial Day", ir švenčia ne gegužės 30 dieną, bet skirtingos valstijos švenčia skirtingas dienas ir skirtinguose mėnesiuose. Pavyzdžiui: Ala., Ga., Miss., ir Fla., švenčia balandžio 26 d. N. C. ir S. C., švenčia gegužės 10; Tenn., švenčia gegužės mėnesio antrą penktadienį; La., Kas. ir visos kitos pietinės valstijos švenčia birželio 3 dieną t. y. Jefferson Davis'o pietinių valstijų prezidento, gimimo dieną. Tik dvi valstijos: Idaho ir Texas, visai nešvenčia kapų Puošimo arba Atminimo dienos.

Civilis Karas.

J. V. Civiliam kare, pietinės valstijos kariavo prieš šiaurinės valstijos per keturis metus, t. y. nuo 1861—1865. Karo obalsis buvo paliosavimas iš vergijos negrų, kuriuos pietinės valstijos skaitė "nuosavybe", kurią galėjo pirkti ir parduoti lygiai kaip ir kitą savo turtą. Kada J. V. žmonės ir Washingtono pradėjo kilti mintys, kad juodus žmones laikyti vergijoje, apšviestoje valstybėje yra nepadoru, Jefferson Davis iš Mississippi valstijos buvo senatorius Washingtono. Jis buvo veiklus politikas, pirmiau buvęs viršininku kariuomenėje ir valdžios kabineto nariu. Jefferson Davis, budamas geras kalbėtojas, aiškiai ir daug kalbėjo prieš kiti, kurie nėra dėl karo nusumanymus pietinėse valstijose vergaujančius juodus paliosuoti. Žinoma, tuom jis įgijo didelės įtakos tarp tų

valstijų ukininkų, kurie taipgi buvo nepatenkinti šiaurinių valst. užsimojimu atimti iš jų turtą, t. y. vergus. Taigi Jef. Daviso pastangomis, vienuolika pietinių valstijų atsiskyrė nuo J. V., ir suorganizavo konfederaciją, išrinkdami Jef. Davis prezidentu. 1861 metais paskelbė savo nepriklausomybę, ir pasipriešino Jungtinių Valstijų valdžiai, kurios prezidentu tuo laikui buvo Abraham Lincoln. Prez. Lincolnas tuoj paskelbė karą konfederacijai.

Karas buvo nelygus. Šiaurinė J. V. buvo daug tvirtesnė karo ginklais turėjo skaitlingesnę kariuomenę ir didelį karo laivyną. Pietinių valstijų Konfederacija turėjo gerai disciplinuotą kariuomenę ir viena iš geriausių karvedžių generolą Lee, bet karo pabūklų neturėdami, buvo priversti slapta pirkti iš šiaurinių valstijų fabriku arba parsigabenti iš svetimų šalių. Žinoma, J. V. kariuomenė ir laivynas nedaleido svetimoms šalims juos įgabenti. Konfederacija, nors be daugelio patogumų, visgi narsiai kariavo apie keturis metus laiko prieš daug tvirtesnes šiaurines valstijas. bet galiausiai buvo priversta pasiduoti ir atsiskirti nuo juodeidžių vergų.

Toku būdu juodosios rasės žmonės iš vergijos buvo paliosuoti ir šiandien, turėdami lygias teises su baltosios rasės žmonėmis, gali laisvai gyventi.

Tie Tegali Suprasti—

Tik žmonės, kurie yra kariavę ir nukentėję tegali suprasti ir atsiminti karo žiaurumus. Kiek vargo, alkio ir šalčio žmonės kariaudami turėję pakeisti! Kiek sužeistųjų jaunuolių kankinasi skausmuose, ir kiek tukstančių gyvybių be laiko žūna! Pagalvokite, laike Civilio karo vieno meta pėratu kainavo \$150, o milijū viena statinė \$300.001. Taigi, ne be reikalo daugelis žmonių, sulaukę Atminimo vis, budamas geras kalbėtojas, aiškiai ir daug kalbėjo prieš kiti, kurie nėra dėl karo nusumanymus pietinėse valstijose vergaujančius juodus paliosuoti. Žinoma, tuom jis įgijo didelės įtakos tarp tų

LOUVAIN, BELGIJA. — Belgijos miestelis po bombardavimo. Pritruko net ir ambulansų. (Iš Paryžiaus, via Clipper New Yorkian).

Kapų Puošimo Dienos Paradas Vidurmiestyj

Parodys Naujus Karo Pabūklus.

Rytoj, 2-trą valandą po pietų, Michigan gatve maršuos Memorial Day paradas, kuriame dalyvaus Chicago garnizono kariuomenė, veteranų organizacijos, skautai, nacionalinė gvardija ir t. p. Paradą priims gubernatorius Horneris, kiti aukšti valdininkai ir victos armijos generalai.

Eisenoj garbės vietą užims neskaitlingas ir kasmet retėjantis Civilio karo veteranų būrelis.

Paradas bus tuomi įdomus, kad kariuomenė jame pirmą kartą parodys naujausios rūšies ginklus, kurie dabar svarbią rolę lošia Europos mušiuose. Sekdama tenykščių mušių pamokomis, J. V. kariuomenė didelę dalį savo spėkų motorizuoja.

Neskubina Taksų Mokėti

Birželio 1-mą—Paskutinė diena.

Chicago ir priemiesčių gyventojai šiomet nelabai skubė 1939 metų taksus mokėti. Pernai, iki gegužės 28 d., apskričio išdas taksais buvo surinkę \$45,995,846, o šiomet tesurinkę \$30,889,227. Tuo pačiu laiku žymiai pakilo protestuojamų taksų skaitinė, nes savo sąskaitas po protestu moka beveik visi namų savininkai.

Paskutinė diena pirmą taksų dalį sumokėti yra birželio 1 d. Po to reikės mokėti pabaudą.

Gražiai Palaidojo Oną Tamošiuniene

Gegužės 27 d. Tautiškos kapinėse tapo palaidota Ona Tamošiuniene, sena 18-tos apylinkės gyventoja.

Ji mirė gegužės 24 d. ir paliko didelę šeimyną, vyrą, tris dukteris, du sūnus, žentus ir daug kitių giminių.

Laidotuvės buvo didelės ir išspudingos. Jų metu V. B. Ambrose pasakė gražią kalbą.

Jonas Tamošiūnas, atvažiavęs iš Grand Rapids velionės laidotuvėms, nori padėkoti chigiečiams draugams ir giminiams už gražų priėmimą ir gražų laidotuvių sutvarkymą. (Sp.)

tinės valstijos nešvenčia Atminimo dienos kartu su šiaurinėmis valstijomis. Dėl to, kad jų interesai yra skirtingi. Kada jie švenčia Atminimo dieną, jie apgailestauja ne tik žuvusių kareivių, bet ir brangaus turto, t. y. vergų, kurių nustojo dėl karo.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖSE —

Vakar ir užvakar žuvo seka-
mi žmonės:

Garrett Kanouse, 4 metų berniukas, 6502 Greenwood avenue.

Gavęs penktuką nuo savo tėvuko jis bėgo skersai gatvės ir krautuvę saldinių nusipirkė, ir pakliuvo po automobilium.

Taipgi žuvo: Sidney M. Edelstein iš Elmhurst, Ill.;

Abe Gordon, 52, nuo 2127 S. Harding avenue;

Henry Paschen, 64, 2010 Addison;

Angelo Catardi, 2827 So. Michigan ave., ir Mrs. Edward Black, 1870 Howe street.

"Blossom Time" Per Radio

Ryt Vakare W. G. N.

Tiems, kurie matė "Pirmyn" choro pastatytą operetę, "Blossom Time" ("Kai Gėlės Žydėjo") bus įdomu žinoti, kad rytoj vakare visas veiklas bus transliuojamas per radio.

Transliaciją rengia radio stotis W. G. N., ir ji įvyks tarp 9-tos ir 10-tos vakare, Chicago laiku.

Veikalą taipgi perduos radio stotys kitose Amerikos dalyse, kurios priklauso prie Mutual Broadcasting stočių tinklo.

Vadovaujamas roles pildys sekami dainininkai: Marion Claire—Mitzi; Igor Gorin — Schubertas, ir Michael Partlett—Barones Schoberis.

"Pirmyn" Operetę Kartos

Beje, "Pirmyn" choras "Blossom Time" pakartos šį rudinį, apie spalį mėnesį Chicagoj, ir rengiasi veikalą pastatyti keliose kolonijose už Chicago ribų.

Išgelbėjo Nuo Mirties Ežere

Prie Kenosha, Wis., krantų sargyba išgelbėjo nuo mirties pavojaus tris Waukegano biznierių, H. H. Peterson, William Collins, ir H. L. Corke. Sekmadienį jie išplaukė ežeramažam, 27 pėdų laive, ir už kelio mylių nuo kranto laivo motoras sugedo. Išpuvo jie ežerū nepilnai tris dienas.

Tazewell apskričio teisme evanstonietis Adolph Filardo užvedė bylą prieš Pekin miestą valdybą reikalaujamas \$1,000 atlyginimo už sužeidinimą jo automobilio pereiną šeštadienį. Automobilį į Pekin važiuo grupė Chicago komunistų dalinti savo partijos literatūrą. Vietos gyventojai automobilį sužeidė.

"Hitleris Nebus Prie Chicagos, New Yorko Vartų —

Jeigu Amerika Pagelbės
Talkininkams"

Žymus Chicago universiteto mokslininkas Mortimer Adler universiteto laikraščio "Daily Maroon" vedamajame vakar atvirai išėjo už pagalbą talkininkams, ir tarp kitko sakė:

"...Jeigu mes (Jungtinės Valstijos) dabar pagelbėsime talkininkams nuvyti Hitlerį nuo Londono ir Paryžiaus vartų, mums nereikės ruošti jį išvyti iš New Yorko ar Chicago.

Jo argumentas pamatiniausias, kad Jungtinės Valstijos dabar bus daug pigiau pagelbėti talkininkams Vokietiją sumušti, negu leisti Hitleriui įveikti Angliją ir Franciją ir tada bandyti jį sumušti.

Negalima užgędyti, sako prof. Adler, kad ilgainiui Hitleris bus prie New Yorko vartų, jei jam pasiseks užimti Londoną ir Paryžių.

"Burdingierius" Pašovė Gaspadinės Sūnų Laike Ginčo

Susibarė dėl jos palikimo.

Dėlto, kad burdingierius griežtai pasipriešino savo gospadinės nutarimui permainingi savo testamentu, kuris buvo parašytas burdingieriaus naudai, gospadinės sūnus, John Kavanaugh, 42 metų, 903 N. Marshall ave., šiandien guli šv. Marijos ligoninėje, sunkiai sužeistas.

Advokatas Alex Borucki, 1011 N. Ashland ave., kuris buvo pasamdytas parašyti naują testamentą, paaiškino policijai, kad Kavanaugh'o motina, Josephine Stosis, 64 metų, 2247 Hubbard st., dabartiniame testamente turi užrašiusi savo namų burdingieriui, Alex Lieskovskui.

Kada ji nutarė permainingi testamentą, norėdama palikti namą sūniui, kilo ginčas ir Lieskovsky buk paleido šuvį į jo krutinę. Lieskovsky yra areštuotas.

Florsheim Shoe Uždirbo \$510,000

Chicago Florsheim Shoe Company bendrovė skelbia, kad per paskutinį šešis mėnesius padarė \$510,070 gryno pelno, apie \$7,000 daugiau, negu per užpėreitus šešis mėnesius.

Šėrai Chicago biržoj ir grupai javų biržoj krenta kasdien, bet bendrovių apyvarta dabar yra didesnė, negu per paskutinius kelis metus ir didesni yra ir pelnai. Šėrai krenta daugiausia dėl įvykių Europoj.

DARBO ŽINIOS

VAKAR CHICAGOJE

● 34 metų darbininkas Martin Bena, 1116 Lincoln st., North Chicago, buvo lengvai sužeistas, kai mažas lėktuvas, kuriame jis skrido, nukrito 50 pėdų Waukegan airpote. Bekylant, motoras staiga "užspringo".

● Du piktadariai atėmė \$90 nuo Mandel Miska, savininko gėrimų krautuvės, adresu 5943 Division street.

● Washington Parko lagunoj vakar prigėrė 14 metų berniukas, Robert H. Brown, 6318 Evans avenue.

● Ieloj, ties 3448 Ohio st., du piktadariai užklupo apdraudus bendrovės agentą, Thomas Chanskį, nuo 305 N. Central Park avenue, ir atėmė \$127.03.

● Rytoj susisiekiui bus atidarytas Damen avenue prailgimas, jungiantis abu gatvės galus, tarp 74-tos ir 79-tos. Dabar Damen eis nenutrukdama, nuo 43-čios iki 87-tos.

● Gaisras padarė apie \$2,500 nuostolių "supermarket" krautuvėj, adresu 47-51 East Garfield bulvaras.

● Prie 87-tos ir Ingleside avenue, užsidegė 87-tos gatvės linijos gatvėkaris. Visi keleiviai išsigelbėjo. Gaisras kilo iš prastitrynių vielių.

Susikulė Gatvekariai, Sužeidė 10 Žmonių

Nelaimė prie Kedzie ir Madison.

Vakar rytą prie Kedzie avenue, ir Madison gatvės susikulė du gatvėkariai, abu Madison linijos. Vienas stovėjo prie kampos ir činė pasąžierius. Antrasis, atvažiavęs iš užpakalio, nespėjo sustoti ir trenkė į stovintį. Visi sužeistieji buvo pirmam gatvėkaryj.

Sprendžiant iš pavardžių, sužeistųjų tarpe lietuvių nėra, nors didelis skaičius lietuvių Madison gatvės liniją naudoja.

Sunkiausiai sužeisti buvo 61 metų John Daley, nuo 3220 Lexington street, ir 66 metų Thomas Courtney, 101 S. Francisco avenue.

Antrojo gatvėkario motormonas, Walter Stahl, 114 South Western avenue, sako, kad "negali išskinti kaip nelaimė įvyko".

Talkininkai Supirkinėja Mažus Lėktuvus Chicagoj

Nuo fabriku ir nuo privačių savininkų talkininkų atstovai Chicagoj ir kitur supirkinėja mažus lakunų lavinėjimui ir privatiškiems pasivažinėjimams naudojamus lėktuvus.

Talkininkai juos žada naudoti karo fronte kooperavimui su artilerija laike bombardavimų. Pakilę virš fronto tuose lėktuvuose lakunai nurodinės artileristams kurias vietas bombarduoti.

Agentai už lėktuvus moka iki \$3,300.

Billings Chicagoj

Vakar Chicagoj lankėsi Warren K. Billings, nekaltai Californijoj išsėdėjęs kalėjime (su Tom Mooney) 22 metus už bombą. Preparaadness Day parade, San Francisco.

Jis pareiškė, kad J. V. per daug isteriškai ima kovoti su 5-tąja kolona." Dėl panašios istorijos, sako Billings, ir jis nekaltai į kalėjimą pateko.

TYRINĖS SKUNDĄ PRIEŠ REPUBLIC STEEL CORP.

Garnet L. Patterson, vietinis Darbo Santykių Tarybos direktorius, praneša, kad birželio 10 d. taryba tyrinės skundą padarytą prieš Republic Steel korporaciją. Skunde sakoma, kad korporacija grąsino perkelti savo dirbtuves iš South Chicago ir Grand Crossing, jeigu darbininkai stos į nekompanines unijas, ir kad korporacija vartojo šnipus sekti darbininkų unijinį veikimą.

Skunde taipgi reikalaujama, kad korporacija atiduotų darbus ir atmokėtų už sugaištą laiką streikieriams, kurie išėjo į streiką tarp spalio 11 d., 1937 ir spalio 18 d., 1938.

BAUDYMA SAMDININKUS UŽ NETEISINGĄ REKORDŲ VEDIMĄ

Samdininkai, kurie neužlaiko pilnus rekordus darbininkų valandų ir algų, arba tuos rekordus neteisingai veda, bus aštriai baudžiami, pareiškė Thomas O'Malley, direktorius Darbo Departamento Algų ir Valandų skyriaus Chicagoj.

Kadangi tie rekordai užtikrina darbininkams teisingą atlyginimą, tai jų iškraipymas gali nešti nuostolius darbininkams.

Neseniai Central Pattern and Foundry kompanija, 3737 So. Sacramento ave., ir jos prezidentas, Frank P. Battle, turėjo užsimeklėti po \$1,004 baudmės už neteisingą rekordų vedimą, ir turėjo darbininkams išmokėti \$5,188.95 daugiau algomis. Kompanija buvo kalta iškraipymu rekordų, nemokėjimu žemiausios legalės algos, ir nemokėjimu laiko ir pusės už "overtime".

Goldsmith Pickle kompanija, 4935 S. Racine ave., neseniai gavo įsakymą išmokėti 227 darbininkams dar \$6,120.11 algomis.

ATLYGINIMAI DARBININKAMS

Nuo spalio 24 d., 1938, vietinio algų ir valandų skyriaus pastangomis darbininkams buvo išgauta beveik \$200,000 užsilikusių algų. Atlyginimas buvo išgautas tiems darbininkams, kurie nebuvo mokami "min'mum" algas, tai yra 30 centų į valandą, ir laiką ir pusę už "overtime" — po 42 valandų į savaitę.

Štai yra keleta vietinių kompanijų, kurioms šiomet buvo įsakymą išmokėti savo darbininkams pridedamą atlyginimą:

National Carloading Corp., 1100 S. State st., turi primokėti \$2,912.35 — 31 darbininkui.

Gardner and Company, 2309 Archer ave., turi primokėti \$1,919.92 — 45 darbininkams.

Universal Battery Co., 3410 S. LaSalle st., \$501.87 — 6 darbininkams.

Eureka Paper Box Corp., 811 W. Evergreen ave., \$278.34 — 5 darbininkams.

Terre Paper Box Co., 1824 S. Bishop st., \$239.94 — 63 darbininkams.

B. Kremer and Co., 669 W. Roosevelt rd., \$227.13 — 3 darbininkams.

Godett and Gross Co., 337 S. Franklin st., \$153.01 — 3 darbininkams.

May and Halas, Inc., 37 S. Wabash ave., \$131.55 — 11 darbininkų.

● Prie 70-tos ir Cornell nežinomas piktadaris užpuolė ir skaudžiai sumušė 18 metų mergaitę, Ruth Erickson, 6953 East End 5-tąja kolona." Dėl panašios istorijos, sako Billings, ir jis nekaltai į kalėjimą pateko.